

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Mechanismus rozhodování v rámci územní samosprávy
Českých obcí. Případová studie Benešovského regionu**

Bc. Jiří Šocr

© 2018 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jiří Šocr

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Mechanismus rozhodování v rámci územní samosprávy Českých obcí. Případová studie Benešovského regionu

Název anglicky

The Mechanism of Decision-making within Local Government Czech Municipalities. The Key Study of Benešov Region

---

Cíle práce

DP se soustředí na problematiku rozhodovacích mechanismů v rámci obecních samospráv, konkrétně na rozhodování o investičních akcích a při schvalování obecních rozpočtů. Dosavadní výzkumy ukazují, že ke střetům rozvojových vizí a štěpení uvnitř lokálních komunit dochází většinou právě v investičních a rozpočtových otázkách. Cílem je posoudit, zda lze nalézt společné proměnné, které stojí v pozadí samosprávných rozhodnutí a jak významnou úlohu v jeho rámci sehrávají. V souladu s cílem hledá příspěvek odpovědi na dva okruhy otázek souvisejících jednak s tím, kdo stanovuje cíle obecních samospráv a dále jaké jsou vnitřní politické mechanismy rozhodování.

Metodika

Logika šetření je formována heterogenitou české sídelní struktury. Text práce je syntézou zjištění získaných prostřednictvím případových studií obcí vybraného regionu. Kritérii výběru municipalit jsou velikost (lidnatost), rozpočtové příjmy, personální stabilita či proměnlivost místních zastupitelstev a exekutivních orgánů. Data o obcích jsou získána studiem dostupných dokumentů a zejména polostandardizovanými rozhovory s představiteli samospráv (starostové, zastupitelé, členové výborů zastupitelstev a komisí, místní političtí aktivisté). Text DP pracuje s předpoklady, že velikost a bohatství obcí jsou proměnnými, které mají vliv na rozmanitost aktérů, kteří usilují o prosazení určitého politického rozhodnutí a dále, že sociální kapitál politických aktérů, který je částečným důsledkem mnohaletého působení v politickém či správním postu, je předpokladem k významnému vlivu na rozhodování v obcích.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

Rozhodování, územní samospráva, obec, starosta obce, zastupitelstvo, politika.

Doporučené zdroje informací

- BALÍK, S. 2009. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada.
- Bekkers, V., Dijkstra, G., Edwards, A., Fenger, M. 2007. Governance and the Democratic Deficit. Assessing the Democratic Legitimacy of Governance Practices. Aldershot – Burlington: Ashgate.
- Bernard, J., Kostelecký, T., Illner, M., Vobecká, J. 2011. Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Praha: Slon.
- Čmejrek, J., Bubníček, V., Čopík, J. 2010. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Specifika politického života v obcích ČR. Praha: Grada.
- Ryšavý, D., Šaradín, P. 2011. Zastupitelé českých měst a obcí v evropské perspektivě. Praha: Slon.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 ZS – PEF (únor 2019)

Vedoucí práce

Ing. Radek Kopřiva, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 13. 3. 2018

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 13. 3. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 19. 11. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci " Mechanismus rozhodování v rámci územní samosprávy Českých obcí. Případová studie Benešovského regionu " jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. listopadu 2018

Jiří Šocr _____

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Radkovi Kopřivovi, Ph.D. za odborné vedení, rady a připomínky při zpracování diplomové práce.

Dále děkuji za spolupráci a ochotu při získání potřebných podkladů, informací v praxi, všem ostatním zúčastněným zástupcům obcí při zpracování vlastní diplomové práce.

Mechanismus rozhodování v rámci územní samosprávy Českých obcí. Případová studie Benešovského regionu

Souhrn

Diplomová práce Mechanismus rozhodování v rámci územní samosprávy Českých obcí - případová studie benešovského regionu se soustředí na problematiku rozhodovacích mechanismů v rámci obecních samospráv, zaměřeném na rozhodování o investičních akcích a při schvalování obecních rozpočtů.

Obsahem teoretické části je vysvětlení základních pojmů, územní samosprávy, obce a orgánů obcí. Teoretická část podstupuje výchozí podklady pro praktickou část. Praktická část je volena jako případová studie benešovského regionu. Práce zkoumá dva okruhy otázek souvisejících s tím, kdo stanovuje cíle obecních samospráv a jaké jsou vnitřní politické mechanismy rozhodování.

Klíčová slova: Rozhodování, územní samospráva, obec, starosta obce, zastupitelstvo, politika.

The Mechanism of Decision-making within Local Government Czech Municipalities. The Key Study of Benešov Region

Summary

The thesis is focused on the decision-making mechanisms within the level of the local government in the Czech Republic which is represented by the self-government element of municipalities. The decision-making process is described on the most common parts of participative procedures at this level - approving the investments actions and the local budget.

The theoretical part explains the basic terms and principles of the local government, the municipality as a self-government body within the Czech Republic state system. This part gives foundation to the subsequent practical part - key study of the situation in the Benesov region.

The thesis inspects two areas of interest connected with the questions who decides the goals within the self-government level and what are the internal political mechanisms of decision-making.

Keywords: Local government, self-government, municipality, mayor, local authority, policy.

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	13
3.1 Územní samospráva	13
3.1.1 Principy územní samosprávy	14
3.1.2 Obecní samospráva	14
3.2 Obec, zákon o obcích 128/2000 Sb.....	16
3.2.1 Druhy obcí	17
3.2.2 Dělení obce z pohledu obsahu přenesené působnosti.....	18
3.3 Orgány obce	20
3.3.1 Starosta obce, místostarosta.....	21
3.3.2 Zastupitelstvo; rada.....	21
3.3.3 Výbory; komise; odbory	24
3.3.4 Obecní úřad; tajemník.....	27
3.4 Občanská a politická participace v obci.....	29
3.5 Územní rozpočet	31
3.5.1 Schvalování obecních rozpočtů	33
3.5.2 Rozhodování o investičních akcích, veřejné zakázky	34
3.6 Teoretická východiska rozhodování v obcích.....	37
4 Vlastní práce	39
4.1 Základní charakteristika Benešovského regionu.....	39
4.1.1 Výběr obcí v regionu	40
4.1.2 Základní charakteristiky, nomenklaturní členění.....	41
5 Výsledky a diskuse	62
5.1 Výsledky šetření.....	63
5.1.1 Impulsy k investičním akcím, stanovení cílů rozvoje.....	63
5.1.2 Způsoby přijímání rozhodnutí	64
5.2 Diskuse	65
6 Závěr	70
7 Seznam použitých zdrojů	72
8 Přílohy	76

Seznam obrázků

Obrázek 1: Investiční výdaje města Benešov za rok 2017	44
Obrázek 2: Mapa šetřených obcí	62

Seznam tabulek

Tabulka 1: Veřejná správa – orientační dělení	16
Tabulka 2: Úrovně přenesené působnosti obcí	20
Tabulka 3: Orgány obce podle typu obce	21
Tabulka 4: Počty členů zastupitelstva, varianty pro volbu rady obce	23
Tabulka 5: Počty členů zastupitelstva, varianty pro volbu rady městské části.....	23
Tabulka 6: Porovnání některých orgánů obce podle vybraných kritérií.....	27
Tabulka 7: Organizační struktura municipality	29
Tabulka 8: Rozpočtová soustava ČR (včetně začlenění územních rozpočtů)	32
Tabulka 9: Velikostní skupiny obcí v územním srovnání obce Benešov	39
Tabulka 10: Základní informace - obec Benešov	41
Tabulka 11: Nomenklaturní členění – obec Benešov	46
Tabulka 12: Základní informace - obec Votice	47
Tabulka 13: Nomenklaturní členění – obec Votice	49
Tabulka 14: Základní informace - obec Neveklov	50
Tabulka 15: Nomenklaturní členění – obec Neveklov	52
Tabulka 16: Základní informace - obec Petroupim	53
Tabulka 17: Nomenklaturní členění – obec Petroupim	54
Tabulka 18: Základní informace - obec Václavice	55
Tabulka 19: Nomenklaturní členění – obec Václavice	56
Tabulka 20: Základní informace - obec Chocerady.....	57
Tabulka 21: Nomenklaturní členění – obec Chocerady.....	59
Tabulka 22: Základní informace - obec Vodslivy	60
Tabulka 23: Nomenklaturní členění – obec Vodslivy	61

Seznam použitých zkratk

Soupis a definování zkratk (vyskytuje-li se jich v textu velké množství)

atd. – a tak dále

apod. – a podobně

č. - číslo

ČR - Česká republika

ČSSD – Česká strana sociálně demokratická

DPH – daň z přidané hodnoty

EU – Evropská unie

NUTS – nomenklatura územních statistických jednotek

Kč – koruna česká

KSČM – Komunistická strana Čech a Moravy

mil. – milion

NK – nezávislý kandidát

ODS – Občanská demokratická strana
Sb. - sbírky
SF - státní fond
SNK – Sdružení nezávislých kandidátů
SPD – Strana přímé demokracie
St. pojistné fondy - státní pojistné fondy
St. rozpočet - státní rozpočet
st. zemědělský intervenční fond
str. – strana
TOP 09 – Tradice, Odpovědnost, Prosperita 2009

1 Úvod

Vlastní práce se soustředí formou případové studie na problematiku rozhodovacích mechanismů v rámci obecní samosprávy zaměřené na rozhodování o investičních akcích a ve vztahu ke schvalování obecních rozpočtů. Doposud provedené výzkumy poukazují na střed rozvojových vizí a štěpení v centru lokálních komunit, ke kterým dochází ve většině případů u investičních a rozpočtových otázek. Práce hledá odpovědi na dva okruhy otázek v souvislosti s tím, kdo stanovuje cíle obecních samospráv a jaké jsou případné vnitřní politické mechanismy rozhodování.

Diplomová práce hledá odpovědi na dva již zmíněné okruhy otázek. Práce je pojata jako případová studie, v rámci šetření jsou sledovány města a obce ve zmíněném regionu. Jedná se o následující obce: Benešov, Votice, Neveklov, Chocerady, Petroupim, Václavice, Vodslivy.

Práce je dělena na dvě základní části, teoretickou a praktickou. Teoretická část práce vymezuje základní pojmy související s územní samosprávou, druhy, orgány obcí a územním rozpočtem. V teoretické části je pojednáno o obcích jako o základním stavebním kameni tvořící prostor pro působení a rozvoj občanské společnosti a politické participace občanů ve veřejném politickém životě obce na komunální úrovni. Kapitoly teoretické části práce vymezují řešenou problematiku formou literární rešerše a shrnují základní informace dostupné z odborné literatury, periodik týkajících se řešené problematiky a praktických zkušeností v rámci účasti na průběhu investičních akcí v Benešovském regionu a zkoumaném území.

Druhá základní část práce je částí praktickou. Praktická část obsahuje případové studie prováděné zejména prostřednictvím polostandardizovaných rozhovorů s představiteli samospráv (starostové, zastupitelé, členové výborů zastupitelstev a komisí) a místního šetření. Data o obcích jsou dále získávána studium dostupných dokumentů a využitím relevantních dat dostupných z Českého statistického úřadu.

Diplomová práce si klade za cíl posoudit využitelnost teorie týkající se formátu rozhodování v rámci obecních samospráv při zaměření na schvalování obecních rozpočtů a investičních akcí.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Diplomová práce se soustředí na problematiku rozhodovacích mechanismů v rámci obecních samospráv, konkrétně na rozhodování o investičních akcích a při schvalování obecních rozpočtů. Dosavadní výzkumy ukazují, že ke střetům rozvojových vizí a štěpení uvnitř lokálních komunit dochází většinou právě v investičních a rozpočtových otázkách. Cílem je posoudit, zda lze nalézt společné proměnné, které stojí v pozadí samosprávných rozhodnutí a jak významnou úlohu v jeho rámci sehrávají. V souladu s cílem hledá příspěvek odpovědi na dva okruhy otázek souvisejících jednak s tím, kdo stanovuje cíle obecních samospráv a dále jaké jsou vnitřní politické mechanismy rozhodování.

2.2 Metodika

Vlastní logika šetření je formována heterogenitou české sídelní struktury. Práce je souhrnem syntéz zjištěními získaných z případových studií obcí v daném regionu. Hodnotami výběru municipalit je velikost sídla, personální stabilita, případná proměnlivost místních zastupitelstev a ekvivalentních orgánů, zejména u rozpočtových příjmů. Informace a data o obcích jsou získána z dostupných dokumentů a dále polostandardizovanými rozhovory s představiteli samospráv zastoupené z pozic starostů, zastupitelů, členů výborů zastupitelstev a komisí, místními politickými aktivisty.

Je možné se dozvědět, že velikost a bohatství obcí je proměnnými, které mají vliv na různorodost aktérů, kteří usilují o prosazení určitého politického rozhodnutí a že sociální kapitál politických aktérů vychází z důsledků mnohaletého působení na správním, nebo politickém postu a je předpokladem pro významný vliv na rozhodování v obcích.

Diplomovou práci dělím na dvě hlavní části. První část práce je teoretickou - literární rešerší. Druhá část je analytickou se zpracováním získaných primárních a sekundárních dat. Závěr praktické části obsahuje výsledky práce, vlastní zjištění, výsledky a diskuzi.

3 Teoretická východiska

3.1 Územní samospráva

Samospráva sama o sobě je velmi starý institut, jehož znaky lze vysledovat již ve starověkém státě a k jeho dalšímu velkému rozvoji dochází dále v době středověku. V období novověku se objevují etapy, kdy dochází k omezení samosprávního postavení a autonomie územní samosprávy. Vývoj územní samosprávy a postavení je provázáno s vývojem státu, kdy na začátku potřeb lidí ve spojitosti s ekonomickými faktory docházelo ke vzniku sídel a následně regionů (Žehrová, Pfeiferová, 2017: str. 17).

Místní, lokální politika se uplatňuje v prostředí místní samosprávy. Počátek územní samosprávy souvisí s revolučním rokem 1848, v době, kdy rakouské císařství zavedlo procesní změny v činnosti a struktuře veřejné správy. Před revolučním rokem 1848 byla veřejná správa uplatňována ve druhé, třetí a čtvrté instanci úřady státními a v první instanci nestátními orgány. Jednalo se o města s regulovanými magistráty a pozemkové vrchnosti (Čmejrek, Bubeniček, Čopík, 2010: str. 19 - 21).

Pro pochopení veřejné správy v rámci územní samosprávy se vyjadřuje Horzinková a Novotný (2008) takto: *"Veřejná správa je chápána jako soubor procesů, které řídí, regulují a vykonávají specifické instituce za účelem správy věcí veřejných. Za veřejnou záležitost je považováno vše, co se dotýká každého člověka jako člena společnosti. Celý systém fungování veřejné správy vychází z principu, že svoboda jednoho občana končí tam, kde začíná svoboda jiného občana."*

Podle autorů Žehrové, Pfeiferové (2017: str. 17) územní samosprávu lze pojmut jako formu veřejné vlády a veřejné správy na základech ekonomických podmínek a působností ustanovené zákonem. Pro kvalitní funkčnost je zásadní připravit legislativní předpoklady přijmutím zákonů, které zaručí všechny funkce v rámci výkonu územní samosprávy a vymezi vlastní autonomii. Zásadní je určení pravidel hospodaření a v rámci ekonomických předpokladů umožnění hospodaření s vlastním majetkem, sestavování vlastních rozpočtů a hospodařením na jejich základech.

Jak uvádí Horzinková, Novotný (2008: str. 85) územní samospráva zastupuje z pohledu svého rozsahu největší část systému veřejné správy v České republice. Organizace veřejné správy zastupuje v dnešní době jeden z hlavních prvků efektivnosti veřejné správy.

3.1.1 Principy územní samosprávy

Při uplatnění teorie správního práva lze rozeznat tři základní systémy uspořádání území veřejné správy odpovídajících tezí systémům práva správního.

Přehled tří základních systémů:

1. **Angloamerický systém** - u systému je místní správa výlučně brána jako samospráva. Nedochozí zde k rozlišení státní správy a samosprávy.

2. **Francouzský systém** - na místní, lokální úrovni, tedy úrovni regionů, departmentů působí odděleně vedle sebe orgány zastupující, vykonávající státní správu a orgány samosprávy. Správu zastupují volené rady regionů, departmentů na straně jedné a prefekti zastupující stát na straně druhé. Jedná se o takzvaný dvojkolejný model.

3. **Smíšený systém** - jedná se též o středoevropský systém, kde na místní, obecní úrovni nebo v úrovni okresů je vykonávána správa stejnými orgány, společně státní správa a samospráva. Uplatňují se tak v samostatné a přenesené působnosti (Horzinková, Novotný, 2008: str. 87).

Českou republiku řadíme do systému smíšeného.

3.1.2 Obecní samospráva

Doba padesátých let dvacátého století přinesla radikální změny v systému územní struktury a územní samosprávy v původních hranicích Československa malým obcím ztrátu samostatných správních a politických identit.

V průběhu dalších sedmnácti let byla územní samospráva reformována v dalších třech etapách a to v letech 1954, 1960 a 1967. Jednalo se o reformy nových zákonů ve vztahu k národním výborům. Cílem byla snaha po posílení efektivity územní samosprávy a rozšíření její působnosti. Rámec územní reformy v 70. letech byl jen zlomkem v rozsáhlejších systémových proměnách místního vládnutí. V obsahu reformy můžeme vyzvednout měnící se chování režimu z agresivního, strohého ve čtyřicátých a padesátých letech, posunem k liberálnějšímu z let šedesátých až k pragmatickému chování z let sedmdesátých a osmdesátých.

Územní státní správa v komunistickém systému byla vykonávána, zastupována národními výbory v principech politických zásad komunistického systému vládnutí.

1. Ze zásady - jednotné státní moci
2. Ze zásady - demokratického centralismu

3. Ze zásady - dvojí podřízenosti

4. Ze zásady - vedoucí úlohy dělnické třídy - vedoucí role komunistické strany

(Bernard, Kostecký, Illner, Vobecká, 2011: str. 32 - 33).

Obnova obecní samosprávy v průběhu roku 1990 patřila k základním významným krokům v transformačním procesu po roce 1989. Na politickém podkladě byla snaha o teritoriální decentralizaci s podporou uplatnění místní samosprávy. Proces změn nebyl rovnoměrný. Pro obce proběhly změny v institucionálním charakteru. Nadále určitý čas probíhala podřízenost místní správy k ústřední moci státu. Řada překážek z počátku devadesátých let byla v průběhu vývoje stále aktuální. Přestože proběhly změny sídelní struktury, existuje mnoho příliš malých obcí s problémy v soběstačnosti, které jsou stále limitujícím faktorem místní politiky a správy v České republice. Přes snahu a úpravu financování v systému veřejné správy je částečným zlepšením stavu kapacita místních správ venkovských obcí malá (Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010: str. 37 - 38).

Obecní zřízení má u nás své specifické znaky ve srovnání se zahraničím. Zohledňujeme:

- dvojí působnost obcí - obce tak užívají samostatnou působnost vyplývající z výkonu samosprávy, dále pak přenesenou působnost vykonáváním úkolů státní správy, které stát přenesl na obec (kap. 3.2.2.)

- základní úloha kolektivních orgánů obcí - přijímají je ze zákona obecní zastupitelstva a rady obce v rámci obecní samosprávy, jestliže se jedná o samostatnou působnost obce.

- nepřímá volba starostů - starosta volen obecním zastupitelstvem v obci. V ČR starostu nevolí občané. v zemích zbývajících v rámci Visegradské čtyřky je starosta volen přímou volbou občany (Slovensko, Maďarsko, Polsko).

- nevýrazné kompetence starosty ve správě obce - při posouzení srovnání s radami obce při uplatnění samostatné působnosti obce. Případy, kdy není volená rada, vykonává její funkci starosta, převážně u malých obcí.

- systémové rozlišení obcí - dle množství určených působností státní správy přenesených od státu, dále pak v jak velkých správních obvodech jejich výkon probíhá. Rokem 2002 došlo k dalším rozlišením typů obcí na obce s rozšířenou působností a pověřeným obecním úřadem (kap. 3.2.2.)

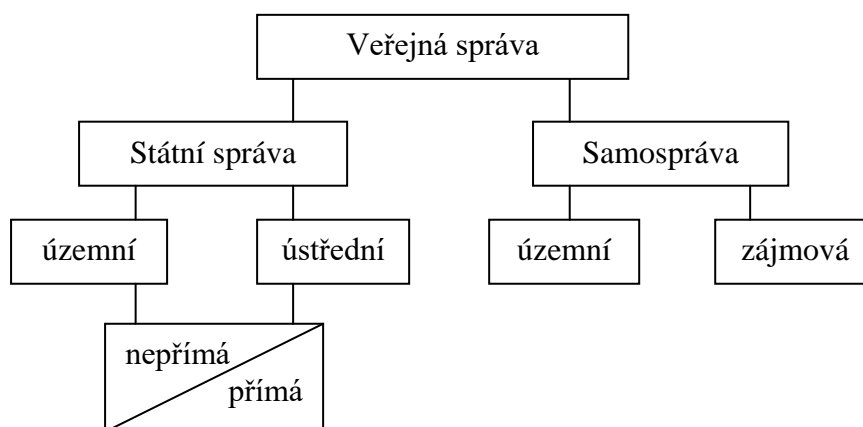
- podpora legislativy různých forem integrací obcí - jedná se o podporu, spolupráci, sdružení a případné slučování obcí

- neexistence vertikálních vztahů - v úrovni samosprávných obcí a samosprávných krajů.

(Bernard, Koslelecký, Illner, Vobecká: 2011, str. 51 - 52).

Základní dělení veřejné správy představuje (Tabulka 1) v rámci dělení a působnosti státní správy a samosprávy. Státní správu rozlišujeme ústřední a územní s dalším předělením na přímou a nepřímou. samosprávu dále rozeznáváme územní a zájmovou.

Tabulka 1: Veřejná správa – orientační dělení

Zdroj: vlastní zpracování, *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Horzinková, Novotný 2008, str. 90

3.2 Obec, zákon o obcích 128/2000 Sb.

Káňa (2007) uvádí pojem obce: "*Obec je základním článkem územní samosprávy, samosprávným právním subjektem základním správním celkem, reprezentantem veřejných zájmů občanů, nositelem veřejné moci. Obec má svá práva a povinnosti*".

Obec samostatně spravuje zastupitelstvo obce. Dále obec zastupují orgány, rady obce, obecní úřad, starosta a zvláštní orgány obce. Pro městské orgány se používají názvy zastupitelstvo města, rada města, městský úřad, zvláštní orgány města. Pro obce, které jsou městysem, se pro orgány používají názvy zastupitelstvo městyse, rada městyse, úřad městyse, zvláštní orgány městyse. Statutární města jsou zvláštním typem obcí s možností rozčlenění svého území na městské části, nebo obvody s vlastními samosprávnými orgány. Primátor, nebo starosta po projednání, dohodě s ředitelem krajského úřadu může uložit

výkon přenesené působnosti v určitých případech komisi. Tehdy se stává komise orgánem obce, případně města, městyse, statutárního města, městské části, nebo městského obvodu (Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010: str. 38 - 39).

Obec vystupuje jako veřejnoprávní korporace s právem vlastnit majetek. Při založení korporace vzniká na členské základně právnická osoba. Obec vystupující jako veřejnoprávní korporace musí splňovat základní podmínky:

- správní území
- členská základna
- plnění veřejnoprávních úkonů

(Horzinková, Novotný 2008: str. 99)

V rámci práva je obec definována následujícími znaky:

- Územní základ - (obec má ve vlastnictví své vymezené katastrální území)
- Personální základ - (občané v obci s trvalým pobytem ve správním území obce)
- Právní základ - (právní výstupní, subjektivita obce)
- Ekonomický základ - (nakládání s vlastním majetkem a hospodaření dle vlastních rozpočtů)

(Žehrová, Pfeiferová 2007: str. 17)

Občané se zúčastňují, podílejí na záležitostech obce přímo a to účastí na veřejných schůzích, zastupitelstvech, nebo při práci v komisích obecného úřadu (odborná činnost), případně v místních referendech. V případě nepřímé účasti na obecních záležitostech se jedná o volby do zastupitelstva v komunálních volbách. Občanem obce je fyzická osoba s trvalým pobytem v území obce a českým občanstvím. Dále se může jednat o právnické osoby se sídlem na území obce a o ostatní fyzické a právnické osoby (Káňa 2007, str. 50 - 51).

Důležitým a nezastupitelným prvkem v rámci územní obecní samosprávy je zákon o obcích 128/2000Sb. ze dne 12. dubna 2000 (včetně uplatněných novelizací).

3.2.1 Druhy obcí

Obec - plní funkci základní jednotky územní samosprávy, je právní územní korporací a je též základní územní jednotkou státu. Obce se mohou stát při splnění určených podmínek městem, městysem nebo statutárním městem. Zvláštní význam, postavení má hlavní město Praha.

Městys - název městys (původně městečko) vyplývá z historického typu obce stojícího mezi městem a vesnicí. Dle stávající právní úpravy se stane obec městysem, pokud návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Po spojení dvou nebo více obcí, kdy žádná není městem, stává se nově vzniklá obec městysem (Horzinková, Novotný: 2008, str. 100).

Pro obce, které jsou městysem, se používají pro jejich orgány názvy, rada městyse, zastupitelstvo městyse, úřad městyse, zvláštní orgány městyse (Čmejrek, Bubeníček, Čopík: 2010, str. 128).

Město - Jak uvádí (Žehrová, Pfeiferová 2017, str. 17). "*Města jsou obce, které byly městy ke dni účinnosti zákona č. 128/200 Sb. a nově vzniklá, které mají min. 3 000 obyvatel a za město je určí předseda poslanecké sněmovny Parlamentu na základě návrhu samotné obce.*"

Obce, které měly postavení města k 17. květnu 1954 jsou městy, pokud o to požádají předsedu Poslanecké sněmovny. Usnesením č. 418 ze dne 2. května 2001 určila vláda kritéria pro posuzování žádostí obcí o ustanovení městem. Obec, která žádá o statut města, musí dodržet stanovené podmínky zákonem a vládou.

Statutární města - Odlišným typem mezi obcemi jsou statutární města. Dělí své území na městské obvody, městské části s vlastními orgány samosprávy. Města se mohou stát statutárními v rámci novelizací ze zákona o obcích č. 128/2000 Sb. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík: 2010, str. 38).

Zvláštní místo mezi obcemi uplatňuje hlavní město Praha, které je současně městem s působností kraje. Všeobecně známým faktem je, že obce používají vlastní symboly v rozsahu obecně závazné vyhlášky a to: vlajku, prapor, znak, pečeť a razítko.

3.2.2 Dělení obce z pohledu obsahu přenesené působnosti

V úvodu lze vhodně představit historickou a samostatnou působnost obcí na konstantní, kdy zákon obcím původně určoval samostatnou a přenesenou působnost. Samostatná působnost byla dříve vymezená jako obec, kde "*šetří zákonů říšských a zemských, sama se může volně na všem ustanovovati a dle toho nařizovati a opatření činiti, obsahuje v sobě vůbec vše to, co se předkem a nejprve prospěchu obce dotýče a v mezích jejich vlastními silami opatřeno a provedeno býti může*". (§ 28. českého z. z.); (Čmejrek, Bubeníček, Čopík: 2010, str. 23).

Působnost obce - obce mají právní nárok na samosprávu, úkony, potřeby přiřazené do samosprávy obce, její samostatnou působnost plní v souběhu s potřebami obce. Pokud je ze zákona svěřen výkon státní správy obci v rámci přenesené působnosti je obec ve svém územním rozsahu správním obvodem.

Samostatná působnost obce - samostatnou působností obce rozumíme působnost samosprávnou, ustanovenou na právních základech v rozsahu platných zákonů bez přímých zásahů státu. Jedná se o uplatnění zákona č. 128/2000 Sb., zejména v souvislosti se § 84, 85, 102.

Obecně závaznými vyhláškami, místním právním předpisem ukládá obec případné povinnosti v rozsahu své samostatné působnosti.

Přenesená působnost obce - přenesená působnost je uplatňována výkonem orgánu obcí, které jsou kontrolovány a podřízeny orgánům státní správy, případně krajským úřadům u vymezených případů. Výkon přenesené působnosti je právem i povinností obce, jedná se o státní správu vykonávanou obcí. Dle zákona o obcích, obce získávají příspěvky na výkon a plnění úkonů v přenesené působnosti ze státního rozpočtu (Žehrová, Pfeiferová: 2010, str. 19 - 20).

Klasifikace obcí z rozsahu výkonu přenesené působnosti dle zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností a to podle rozsahu přenesené působnosti, dále se dělí na:

- Obce I. typu - obce se základním rozsahem přenesené působnosti
- Obce II. typu - obce s pověřeným obecním úřadem (výkon určený v zadání státní správy i v rozsahu I. typu)
- Obce III. typu - obce s rozšířenou působností (výkon určených zadání státní správy u I. a II. typu obce ve svém správním území)

Mimo legitimních systémových specifíků v rámci místního obecního zřízení je funkčnost a stav obcí ovlivňován demografickými sociokulturními okolnostmi. Struktura našeho státu v souladu se sídelní strukturou zaznamenává malý počet velkých měst oproti velkému počtu malých měst a malých obcí, venkovských sídel (Bernard, Kostelecký, Iner, Vobecká 2011, str. 52).

Kategorizace činností vykonávaných obcemi v jednotlivých kategoriích: V širším obsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti dělíme obce se základním rozsahem přenesené působnosti (zařazujeme celou skupinu obcí počtu 6 254). Dále pak obce s širším

rozsahem v rámci přenesené působnosti. Do následující kategorie přiřazujeme pro všechny obce, které zastupují stát v přenesené působnosti ve větším rozsahu oproti obcím se základním rozsahem působnosti. Správa obce je tak nejen na vlastním území obce, ale pro ostatní obce přiřazené do správního obvodu obce pověřené výkonem správy.

Obce s úrovní přenesené působnosti představuje (Tabulka 2) s přehledem počtu obcí v celorepublikovém rozsahu, při výkonu obcí se základní působností a rozšířenou působností. Dále je uveden počet obcí s pověřeným obecním úřadem, matričním úřadem, stavebním úřadem, pracoviště Czech POINT a pracovišť vidimace a legalizace.

Tabulka 2: Úrovně přenesené působnosti obcí

Úroveň přenesené působnosti	Počet obcí
Obce se základní působností	6 254
Obce s rozšířenou působností	205
Obce s pověřeným obecním úřadem	388
Obce s matričním úřadem	1230
Obce se stavebním úřadem	618
Obce s pracovištěm Czech POINT	5 742
Obce s pracovištěm vidimace a legalizace	4 047

Zdroj: vlastní zpracování, Ministerstvo vnitra ČR

3.3 Orgány obce

Účinností zákona č. 128/2000 Sb. se stává obec základním územním samosprávným společenstvím občanů. Obec má status veřejnoprávní korporace a hospodáří s vlastním majetkem. Obecní správa je řízena a vykonávána zastupitelstvem obce a dalšími zúčastněnými orgány obce zastoupenými starostou, radou obce, obecním úřadem a zvláštními orgány obce (Čmejrek, Kopřiva: 2014, str. 26).

Orgány obce jsou zákonem stanoveny. Jak upravuje následující (Tabulka 3) mimo orgány obce rozlišujeme orgány města, městyse a statutárního města s vlastními orgány samosprávy.

Tabulka 3: Orgány obce podle typu obce

Obec	Městys	Město	Statutární město
Zastupitelstvo obce	Zastupitelstvo městysu	Zastupitelstvo města	Zastupitelstvo města
Rada obce	Rada městysu	Rada města	Rada města
Obecní úřad	Úřad městysu	Městský úřad	Magistrát
Starosta	Starosta	Starosta	Primátor
Zvláštní orgán obce	Zvláštní orgán městysu	Zvláštní orgán města	Zvláštní orgán města

Zdroj: vlastní zpracování, Základy organizace veřejné správy v ČR. Horzinková, Novotný 2008, str. 133

3.3.1 Starosta obce, místostarosta

Starosta je jedním z orgánů obce a zastupuje ji navenek. Starosta s místostarostou je volen z řad členů zastupitelstva a musí být občany České republiky. Ze svých funkcí a činností se zodpovídají zastupitelstvu obce. Dále starosta jmenuje a odvolává tajemníka po souhlasu ředitele krajského úřadu. Starosta společně s místostarostou podepisují právní předpisy obce. Místostarosta zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti, případně za stavu, kdy starosta funkci nevykonává (Čmejrek, Bubeníček, Čopík: 2010, str. 45 - 46).

Funkci a kompetence starosty samostatně upravuje zákon č. 128/2000 Sb. zákon o obcích, který je orgánům obcí určujících v kompetencích.

3.3.2 Zastupitelstvo; rada

Zastupitelstvo

Obecní zastupitelstvo přijímá rozhodnutí v závislostech patřících do samostatné působnosti obce. Počet členů zastupitelstva obce se určí s ohledem na velikost územního obvodu a počet obyvatel. Zastupitelstvo obce zasedá veřejně. O předkládaných návrzích na zasedání rozhoduje zastupitelstvo obce. Členové zastupitelstva, rady obce a výborů mají právo předkládat návrhy pro zařazení na jednání zastupitelstva (Žehrová, Pfeiferová: 2010, str. 26 - 27).

Čmejrek, Bubeníček, Čopík (2010) vhodně popisuje: "*Zastupitelstvo obce jako orgán, který má přímý mandát od voličů, ovlivňuje rozhodujícím způsobem podobu dalších orgánů obce a přenáší tak na ně svou legitimitu. Proto je zastupitelstvu obce vyhrazeno volit z řad členů zastupitelstva starostu, místostarosty a další členy rady obce (radní) a odvolávat je z funkce, stanovit počet členů rady obce, jakož i počet dlouhodobě uvolněných členů tohoto zastupitelstva, zřizovat a zrušovat výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce.*"

Zastupitelstvo obce vystupuje jako základní orgán obecní samosprávy vzešlý z obecních voleb na základě přímého rozhodnutí občanů. Funkce, práva a povinnosti členů zastupitelstev vychází ze zákona č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů.

Obecní zastupitelstvo je tvořeno členy zastupitelstva volených ve všeobecných přímých volbách tajným hlasováním. Přesný počet zastupitelů na dané volební období stanoví zastupitelstvo obce před vyhlášením voleb (Horzinková, Novotný: 2008).

Dále lze rozlišit tři skupiny zastupitelů v rámci lokální politiky.

1. Zastupitel členem politických stran a hnutí
2. Zastupitel bezpartijní (kandidát za politickou stranu)
3. Nestranický zastupitel, nezávislý. Samostatně kandidující, případně společně v sdružení nezávislých kandidátů (Ryšavý, Šaradín: 2011. str. 19).

Ve čtvrté kapitole vlastní práce budou představeny role z jednotlivého členění tří skupin zastupitelů v rámci sedmi obcí případové studie u výchozího chování voličů v obcích a samostatného rozhodování zvolených zastupitelů v rámci jednotlivé obce.

Počet členů zastupitelstva je stanoven v každém volebním období před samostatným vyhlášením voleb zastupitelstvem v obci. Zastupitelstvo obce je voleno z všeobecných přímých voleb tajným hlasováním občanů. Následující (Tabulka 4) zohledňuje počet členů zastupitelstva k počtu obyvatel v obci vždy k 1. lednu roku komunálních voleb. Nejnižší hranicí je počet pěti zastupitelů u obcí do 500 obyvatel, naopak nejvyšší hranicí je počet 55 možných zastupitelů, u obcí nad 150 000 obyvatel.

Tabulka 4: Počty členů zastupitelstva, varianty pro volbu rady obce

Počet obyvatel (k 1.1. roku voleb)	Počet členů	Rada
do 500	5 až 15	fakultativně
nad 500 do 3000	7 až 15	fakultativně
nad 3000 do 10 000	11 až 25	fakultativně
nad 10 000 do 50 000	15 až 35	obligatorně
nad 50 000 do 150 000	25 až 45	obligatorně
nad 150 000	35 až 55	obligatorně

Zdroj: vlastní zpracování, Základy organizace veřejné správy v ČR. Horzinková, Novotný 2008, str. 136

Počty členů zastupitelstev městských částí jsou stanoveny velikostí územního obvodu městské části a počtu obyvatel k 1. lednu roku voleb. V přehledu (Tabulky 5) je zachycena změna v u počtu volených členů zastupitelstva k počtu obyvatel městských částí s možným porovnáním předchozí (Tabulky 4) u počtu členů zastupitelstev obcí.

Tabulka 5: Počty členů zastupitelstva, varianty pro volbu rady městské části

Počet obyvatel (k 1.1. roku voleb)	Počet členů	Rada
do 500	5 až 9	fakultativně
nad 500 do 3000	7 až 15	fakultativně
nad 3000 do 10 000	11 až 25	fakultativně
nad 10 000 do 30 000	15 až 25	obligatorně
nad 70 000	35 až 45	obligatorně

Zdroj: vlastní zpracování, Základy organizace veřejné správy v ČR. Horzinková, Novotný 2008, str. 222

Rada

V oblasti samostatné působnosti je rada obce výkonným orgánem obce a odpovědná ze své pozice zastupitelstvu obce. U obcí, kde je nevolená rada obce, zastupuje její pravomoce starosta. Obecní rada je tvořena starostou, místostarostou a ostatními členy rady ze zvolených zastupitelů obce. Počty členů jsou liché a to nejméně pět a nejvýše jedenáct členů. Obce s menším počtem členů zastupitelstva méně než 15 nezavádějí radu obce (Čmejrek, Kopřiva: 2014, str. 44).

Rada obce uskutečňuje schůze dle potřeby jako neveřejné. Usnášeníschopnost rady je zajištěna nadpoloviční většinou členů zúčastněných na jednání. Z jednání rady je vždy pořízen zápis podepsaný starostou, případně místostarostou nebo dalším ze zástupců rady. Pro určité body jednání rady může rada umožnit přítomnost na jednání jinému členu zastupitelstva nebo jiné způsobilé osobě. Úkolem rady obce je příprava návrhů pro schůze obecního zastupitelstva a zabezpečení naplnění přijatých usnesení (Čmejrek, Bubeníček, Čopík: 2010, str. 14).

Mezi základní všeobecně známé pravomoce rady vycházející ze Zákona o obcích 128/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů patří:

- zabezpečení hospodaření obce podle schváleného rozpočtu
- provádění dle rozsahu stanoveném zastupitelstvem, rozpočtové opatření
- vydává nařízení obce
- po návrhu tajemníka jmenuje a odvolává jednotlivé vedoucí odboru
- zřizuje a ruší dle potřeby komise, případně odvolává a jmenuje do funkcí předsedy a ostatní členy
- schvaluje v rámci obecního úřadu organizační řád
- určuje pravidla pro přijímání, vyřizování stížností a petic
- naplňuje úkony ustanovené zvláštním zákonem

3.3.3 Výbory; komise; odbory

Výbory

Orgánem zastupitelstev jsou výbory. Výbory jsou zřizovány zastupitelstvem obce dle potřeby obce. Povinností ze Zákona o obcích č. 128/Sb., je zřídit zastupitelstvem výbor finanční a kontrolní. Počet členů ve výboru musí být vždy lichý a to v nejmenším

počtu tří lidí. Výbor zasedá dle potřeb, usnesení výboru je písemné s podpisem předsedy výboru.

- **finanční výbor** - vykonává kontrolu finančních prostředků obce a sleduje hospodaření s majetkem obce

- **kontrolní výbor** - kontrola plnění usnesení rady obce a zastupitelstva, dodržení právních předpisů obecním úřadem v části samostatné působnosti

- **osadní výbor** - může zřídit v částech obce zastupitelstvo. Členové osadního výboru mají trvalý pobyt v části, místě obce, kde je osadní výbor zřízen. Osadní výbor přednáší opatření, návrhy pro rozvoj dané části obce, radě obce, zastupitelstvu.

- **výbor pro národnostní menšiny** - využit zřízením v obcích, kde je deset procent obyvatel přihlášeno i jiné národnosti než české při posledním provedeném sčítání lidu (Horzinková, Novotný: 2008, str. 160 - 161)

Komise

Radou obce lze stanovit jako poradní, iniciativní orgány komise. Komise se stává výkonným orgánem, pokud uplatňuje v určitých případech výkon svěřené působnosti. Náměty a stanoviska vycházející z komisí jsou předkládána radě obce. Komise rozhodují nadpoloviční většinou hlasů z členů dané komise. Za své jednání se zodpovídá komise radě obce, případně při výkonu přenesené působnosti ze své pracovní kompetence je odpovědný starosta obce (Čmejrek, Kopřiva: 2014, str. 48).

Odbory

Obec je dle uplatňovaných právních norem právnickou osobou. Vystupuje svým jménem v právních vztazích a přijímá odpovědnost vyplývající z daných vztahů. Většinou tuto činnost pomáhají obci zajišťovat místně zřizované odbory: (Žehrová, Pfeiferová: 2010, str. 28 - 30).

- **Odbor finanční**: Sestavuje návrh rozpočtu. Předkládá rozpočet ke schválení zastupitelstvu. Odbor finanční je odpovědný za průběžnou a následnou kontrolu plnění rozpočtu.

- Odbor organizace a řízení: Kontroluje plnění přijatých usnesení volených orgánů zastupitelstva a rady obce. Odbor předkládá a odpovídá za předjednání zpracovaných materiálů od jednotlivých odborů zastupitelstvu a radě obce.

- Odbor místního podnikání a živností: Zaměřuje se na rozvoj podnikání v obci, podílí se svou činností na rozvoji obce.

- Odbor územního plánování: Vytváří plán výstavby a budování infrastruktury. Podílí se na přípravě a realizaci investic, zodpovídá za rozvoj obce v návaznosti územního plánování v regionu. Hlavní činností odboru je koordinace a regulace územního plánu z hlediska architektonického a urbanistického pro rozvoj města.

- Odbor bytového hospodářství: Připravuje a realizuje koncepci bytové politiky. Spravuje a hospodaří s bytovým fondem obce (města). Realizuje smluvní vztahy při užívání bytových a nebytových prostor.

- Odbor zdravotní a sociální: Zabezpečuje veřejné zdravotní zařízení, u kterých je zřizovatelem.

- Odbor školství: Zajišťuje v rozsahu přenesené působnosti vzdělání v oblasti základního školství a předškolních zařízení. Podílí se na rozvoji sportovní a kulturní činnosti v obci.

- Odbor kontrolní: Provádí kontrolu dodržování závazných předpisů a usnesení orgánů obce, rady a zastupitelstva. Dále dohlíží na ostatní úseky obecních, městských úřadů a vyřizuje stížnosti.

Shrnutí některých orgánů obce je zastoupeno v (Tabulce 6) z pozice výboru, komise, osadního výboru a zvláštních orgánů. Je určen a přiřazen u jednotlivých orgánů zřizovatel, jejich funkce a působnost. Dále je v tabulce stanovena volba předsedy u jednotlivých orgánů s určením počtu členů orgánů. Schůze jsou všeobecně svolávány podle potřeb jednotlivých orgánů.

- Odbor životního prostředí: Zabývá se péčí o zvelebení a udržení životního prostředí, ovzduší. Zabezpečuje a udržuje veřejnou zeleň a je činný v rámci ochrany životního prostředí.

- Odbor personální: Odbor je odpovědný za personální agendu a zaměstnance úřadu. Přijímá a propouští zaměstnance, stará se o jejich profesní rozvoj.

- Odbor pro styk s veřejností: Zprostředkovává občanů informace o plánovaných činnostech a orgánech obce. Zohledňuje a snaží se uplatnit v rámci obecního úřadu preference jednotlivých zájmových skupin. Zpracovává zpětnou vazbu od obyvatel k orgánům úřadu.

Tabulka 6: Porovnání některých orgánů obce podle vybraných kritérií

	Výbor	Komise	Osadní výbor	Zvláštní orgán
Zřizuje	Zastupitelstvo	Rada	Zastupitelstvo	Starosta
Funkce	Iniciativní, Kontrolní	Poradní, Iniciativní (s pověřením výkonná)	Iniciativní, kontrolní	Stanoveny zvláštním zákonem
Působnost	Samostatná	Samostatná (přenesená)	Samostatná	Přenesená
Předseda	Člen zastupitelstva	Určí rada	Volen zastupitelstvem z řad členů výboru	Jmenuje starosta
Počet členů	Nejméně 3, vždy lichý	Stanoví rada	Nejméně 3, stanoví zastupitelstvo	Stanoví starosta
Schůze	Podle potřeby	Podle potřeby	Podle potřeby	Podle potřeby

Zdroj: vlastní zpracování, Základy organizace veřejné správy v ČR. Horzinková, Novotný 2008, str. 133

3.3.4 Obecní úřad; tajemník

Obecní úřad

Úřad je tvořen starostou, místostarostou, případně místostarosty, tajemníkem (pokud je ustanoven v rámci obce) a ostatními zaměstnanci obce v činnosti obecního úřadu. Starosta stojí v čele vlastního obecního úřadu. Rada obce má v kompetenci zřizovat v rámci obecního úřadu oddělení a odbory, zastoupené zaměstnanci obce přidělení k obecnímu úřadu (Čmejrek, Čopík, Bubeníček: 2010, str. 26).

- samostatná působnost obecního úřadu

Úřad plní zadání, úkony, které určila rada obce, nebo zastupitelstvo obce. Zároveň se účastní, pomáhá při práci výborů a komisí.

- přenesená působnost obecního úřadu

Úřad svou činností zastupuje ve výkonu státní správy (mimo úkonů a činností, které patří do kompetencí rady obce, zastupitelstva, komisí).

- pověřený obecní úřad

Zajišťuje mimo přenesené působnosti vztahované ke všem obecním úřadům další přenesenou působnost, svěřenou úřadu zvláštním zákonem (příloha č. 1 k zákonu č. 314/2002 Sb.).

- obecní úřad obce s rozšířenou působností

Mimo své přenesené působnosti a přenesené působnosti stanovenou pro pověřený obecní úřad, uplatňuje další přenesenou působnost danou rozsahem ustanoveném zvláštním zákonem (příloha č. 2 k zákonu č. 314/2002 Sb.,)

(Horzinková, Novotný: 2008, str. 151 - 154)

Tajemník

Ze své pozice odpovídá za naplnění úkolů, cílů obecního úřadu. Starosta v rozsahu úřadu samostatné i přenesené působnosti, pokud není funkce při obecním úřadu zřízena, zastupuje místo tajemníka. Jednání zastupitelstva a rady obce se účastní i tajemník, ovšem pouze s hlasem poradním (Čmejrek, Bubeníček, Čopík: 2010, str. 47).

Tajemník ze své funkce zajišťuje a plní zadané činnosti ze strany obecního úřadu: Vydává pracovní řád, uzavírá a ukončuje pracovní poměry zaměstnanců úřadu, vydává spisový řád a skartační plán. Dále plní úkoly z přenesené působnosti obce určené ze zvláštních zákonů. Pro statutární města je zřizována funkce tajemníka magistrátu (Žehrová, Pfeiferová: 2010, str. 26).

Municipalita je spravována vlastními orgány. Orgány municipality dělíme na volené, výkonné, kontrolní a poradní, seřazené v (Tabulce 7) a představené v (Kapitole 3.3.). Voleným orgánem obce je zastupitelstvo a výkonným orgánem starosta, rada obce, obecní úřad. Kontrolní a poradní orgány jsou zřízeny jako orgán rady a obce.

Tabulka 7: Organizační struktura municipality

Zdroj: vlastní zpracování, Základy organizace veřejné správy v ČR. Horzinková, Novotný 2008, str. 133; Finance municipalit. Žehrová, Pfeiferová 2010, str. 25.

3.4 Občanská a politická participace v obci

Občanská společnost vytváří základy moderní demokracie. Staví na principech spoluúčasti jednotlivých občanů společnosti a státních celků pro všeobecnou funkčnost věcí veřejných. Podílí se na vzdělávacích procesech, začleňování znevýhodněných osob a rozvoji pracovních, tržních příležitostí s přispěním k řešení sociálních problémů ve společnosti (Kadeřábková, Pecková: 2012).

Občanská participace je prvořadým procesem a středem v rozsahu občanské společnosti. Jedná se o účast občanů na případných organizovaných aktivitách, v rámci kterých se obyvatelé obce zasazují o prosazení jednotlivých zájmů a řeší společně problém, potřeby. V rámci občanské participace dochází k vyšší míře sociální integrace a významnějšímu tlaku obyvatel na veřejnou správu ve vlastním území. Klasickým problémem činností a organizovaných skupin jsou občanská sdružení. Občanská participace stojí ve středu koncepce sociálního kapitálu na místní, lokální úrovni zúčastněných.

V úzkém souběhu s občanskou participací je politická participace, která je vlastně její částí. Jedná se zde o účast občanů na ovlivňování a rozhodování ve veřejných záležitostech. Úroveň míry politické participace v území, lokalitě je úzce svázána se

zájmem obyvatel o snahu ovlivnit míru rozhodování v obci, kde žijí a současně přístupnost místních politických struktur na vyvíjené snahy (Bernard, Kostelecký, Illner, Vobecká: 2011).

3.4.1. Stanovení kolektivních cílů

Pro uvedení kapitoly stanovení kolektivních cílů v návaznosti předchozí kapitoly občanské a politické participace je vhodné uvést dle (Bernarda, Kosteleckého, Illnera, Vobecké: 2011): *"Pro poznání rozvojové role samosprávy je důležité zjistit, jakým způsobem jsou v instituci samosprávy stanovovány cíle, kterých má být v obci dosaženo. V logice teorií endogenního rozvoje tedy jde o zjištění, jakým způsobem jsou stanovovány kolektivní cíle celé lokální komunity. Zajímá nás, kdo nejsilněji ovlivňuje podobu cílů a z jakých informací přitom vychází."*

Pro zjištění způsobů, kterými jsou stanoveny v samosprávách rozvojové cíle, je vhodné zaměřit se na vztahy probíhající mezi občany obce a samosprávou s dalšími možnostmi občanů při participaci na průběhu rozhodovacích procesů samosprávy. Zastupitelé všeobecné přijímají podněty, požadavky od občanů. Je nutné ovšem zohlednit, že připomínky a podněty posuzují podle toho, zda jsou oprávněné, rozumné a jestli jsou podstatnými pro obec (Bernard, Kostelecký, Illner, Vobecká: 2011).

Zastupitelstvo reprezentuje vrcholný orgán místní samosprávy. Blíže popsána úloha zastupitelstva (kapitola 3.3.2). Dále jedním z hlavních orgánů lokální samosprávy je starosta (kapitola 3.3.1.), který ze své pozice společně se zastupitelstvem a radou hraje zásadní úlohu při stanovení kolektivních cílů.

3.4.2. Způsob přijímání rozhodnutí

Stabilita a efektivita přijímaných rozhodnutí ve své podstatě závisí na metodě, způsobu použitém pro hlasování. Institut hlasování pomáhá představit kolektivní názor ve výsledku hlasování s ohledem na přehled hlasování. Základními principy a podrobnostmi při hlasování v orgánech obcí upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů. Stěžejní způsoby hlasování se uplatňují vedeným hlasováním podle jmen, veřejným hlasováním, anonymním hlasováním a tajným hlasováním.

Veřejné hlasování zohledňuje ve spojitosti politickou participaci občanů, kdy svojí přítomností na jednáních a hlasování zastupitelstva jako zásadního orgánu obce, zjišťují jak a pro co hlasují zvolení členové orgány zastupitelstva a ostatních orgánů samosprávy.

Zároveň se nabízí možnost získání informací o přijímaných rozhodnutích ze zápisu o průběhu jednání (Horzinková, Novotný: 2008, str. 132).

Způsoby přijímání jednotlivých rozhodnutí dle teorie EIS., ne zastupitelstvem, je kapitolou pozitivních prorozvojových faktorů. Za kladné je uvažováno rozhodování depersonalizované. Důraz bývá kladen na otevřený průběh diskuse. Dílčí názory jsou rozčleněny a posouzeny podle věcné relevance, oproti tomu, kdy dochází k hledání kompromisu, legitimní akceptování protikladných stanovisek, případně kdo názor vyslovil a kdo si za ním stojí.

Vztahy starostů a zastupitelů, zvláště pak u menších obcí, lze určit jako vztah leadera a poradním orgánem ve vztahu významné vzájemné důvěry. Přijímaná rozhodnutí v obcích se liší i tím, zda místní politika obce je zastoupena z větší části stranickou linií (zastoupení klasických parlamentních stran), nebo zda je lokální politika pouze nestranická, případně je užito zastoupení nezávislých kandidátů (Bernerd, Kostecký, Illner, Vobecká: 2011).

Samostatná přijímaná rozhodnutí v kompetenci obecních (městských samospráv) upravuje Zákon o obcích č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3.5 Územní rozpočet

Rozpočtový proces v rámci územních rozpočtů je uplatňován dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů.

Hospodaření obce

Pro plnění stěžejních úkolů a zabezpečení obce má obec určené vymezené správní území s personálním základem (obyvatelstvem), ekonomickým základem (majetkem obcí). Obec z pozice právnické osoby daný majetek užívá a nakládá s ním. Obec řazená jako jednotka územní samosprávy se svěřeným veřejným majetkem hospodaří. Právní řád upravuje hospodaření s majetkem za určitých podmínek a omezení. Uspokojování potřeb občanů je cílem hospodaření s majetkem obcí. Při hospodaření s majetkem v souvislosti s právními osobami je cílem zisk (Horzinková, Novotný: 2008).

Územní rozpočet

Rozpočet pro obce je tvořen na základních principech neekvivalence, nenávratnosti, nedobrovolnosti, jak k tomu dochází vždy v souhrnu veřejných rozpočtů. Pro územní celky

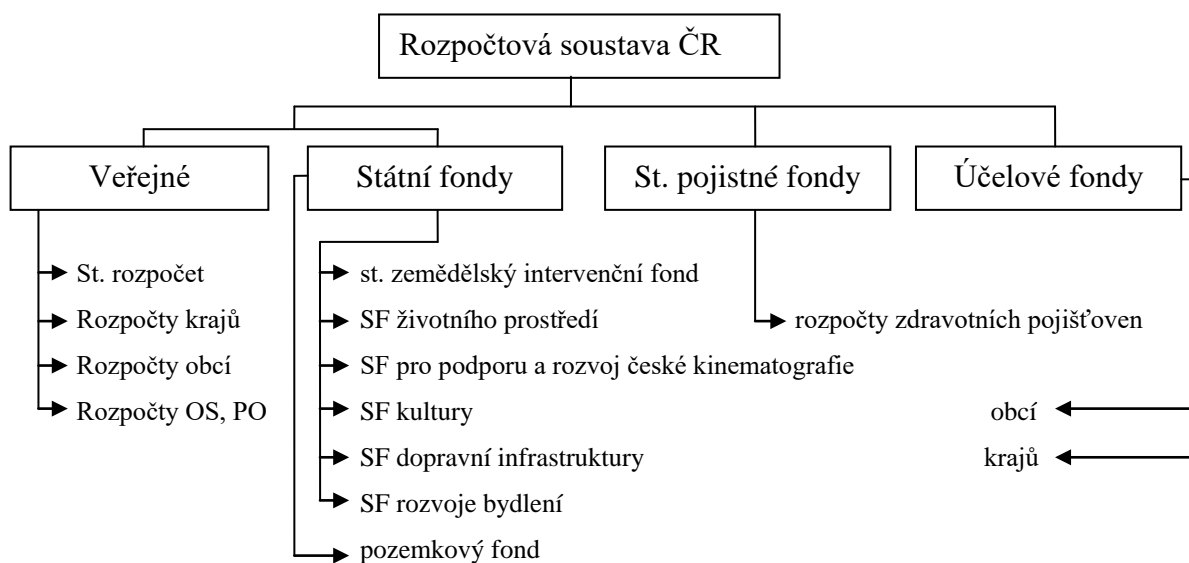
se v rámci finančního hospodaření sestavuje dle určené povinnosti na jeden kalendářní rok. Běžný rozpočtový rok se kryje, uplatňuje s rokem kalendářním. Při sestavení rozpočtu je snaha o dodržení rozpočtu vyrovnaného. rozpočet může být odhlasován jako přebytkový, pokud některé z řady příjmů v roce jsou určené pro potřeby až v následném roce, nebo pokud jsou použity k splacení jistin úvěrů z minulých let. Rozpočet schodkový lze respektovat, pokud jde rozdíl uhradit z finančních prostředků minulých let, příslibenou dotací, případně z návratných zdrojů. Případné hospodaření s kladným výsledkem, zůstatkem je převedena kladná částka do prostředků využitelných na následující rok pro přesun do peněžních fondů, nebo výdajových rozpočtů (Žehrová, Pfeiferová: 2010).

Pro uplatnění správného znaménka u finančních položek je důležité zjistit, jestli rozdíly mezi příjmy a výdaji jsou záporné nebo kladné.

- Vyrovnaný rozpočet $\text{příjmy} - \text{výdaje} = 0$
- Schodkový rozpočet $\text{příjmy} - \text{výdaje} < 0$
- Přebytkový rozpočet $\text{příjmy} - \text{výdaje} > 0$

Územní rozpočet je součástí rozpočtové soustavy České republiky. Rozpočtová soustava České republiky, jak lze vysledovat v (Tabulce 8) se dělí na veřejné rozpočty, státní fondy, státní pojistné fondy a účelové fondy. Veřejné rozpočty a ostatní fondy se dále dělí do jednotlivých kapitol podle své využitelnosti a účelovosti.

Tabulka 8: Rozpočtová soustava ČR (včetně začlenění územních rozpočtů)

Zdroj: vlastní zpracování *Finance municipalit: Žehrová, Pfeiferová: 2010, str. 32.*

3.5.1 Schvalování obecních rozpočtů

Obce hospodaří dle schválených rozpočtů na podkladech zákona 250/2000Sb., ve znění společných předpisů o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění posledních předpisů. rozpočty jsou schvalovány zastupiteli (3.3.2.) na jeden kalendářní rok. Rozpočty obcí jsou částí celku veřejných rozpočtů, které jsou propojeny a tvoří předpoklady pro finanční plnění veřejných výdajů (Horzinková, Novotný: 2008).

Výkonné orgány obce, zastoupené převážně radou a finančním výborem projednávají návrh rozpočtu. vlastní rozpočtový návrh je dle povinnosti zveřejněn v délce 15 dnů před prodiskutováním a schválením na schůzi zastupitelstva. Při neschválení návrhu rozpočtu do 1. ledna rozpočtového roku, vlastního rozpočtového hospodaření se vede až do nově schváleného roku předpisy rozpočtového provizoria, zůstávají položkou rozpočtu po konečném schválení. Jestliže do rozpočtu nejsou zahrnuty a schváleny dotace, je v tom případě uváděn rozpočet jako rozpočet po změnách (Žehrová, Pfeiferová: 2010, str. 37).

Dále (Čmejrek, Bubeníček, Čopík: 2010, str. 40 - 45) shrnují ve vztahu srovnávání obecních rozpočtů a hospodaření obce v rámci zastupitelstva a rady náležitě kompetence. Zastupitelstvem obce je schválen rozpočet, závěrečný účet obce. Zároveň zřizuje dočasné a trvalé peněžní fondy. Rada obce podle schváleného rozpočtu uskutečňuje hospodaření obce a vykonává rozpočtová opatření v oblasti přiřazované zastupitelstvem obce.

Následně po schválení rozpočtu dochází na kapitolu rozpočtu dle zákona č. 250/2000Sb., (§ 14). Rozpis rozpočtu je následně rozčleněn do rozpočtové skladby podle vyhlášky č. 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě.

Rozpočet po vlastním schválení může být změněn. Pro změny rozpočtů se užívají rozpočtová opatření. rozpočtové opatření odhlasuje zastupitelstvo. v případě, kdy zastupitelstvo určilo rozsah rozpočtových opatření, může schválit na základě ustanovení § 102 odst. 2, písm. a ze zákona č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů starosta, případně rada obce.

Shrnutí rozpočtového procesu v jednotlivých etapách - v. č. zainteresování jednotlivých orgánů

- sestavení vlastního návrhu rozpočtu finančním odborem
- diskuse, projednání rozpočtu na schůzích rady a jednání finančního odboru obce
- schválení a odsouhlasení návrhu rozpočtu zastupitelstvem

- kontrola a plnění rozpočtu finančním výborem, veřejným zasedáním zastupitelstva, veřejnou schůzí občanů
- závěrečný účet z rozpočtu obce předkládá finanční výbor zastupitelstvu, které ho schvaluje
- audit

(Žehrová, Pfeiferová: 2010, str. 36)

3.5.2 Rozhodování o investičních akcích, veřejné zakázky

Rozhodování o investičních akcích

Pro rozhodování o investičních akcích má stěžejní úlohu zastupitelstvo jako hlavní orgán obce, případně rada, výkonný orgán obce a komise, pokud byly radou zřízeny jako poradní orgán při ostatním rozhodování.

Zastupitelstvo schvaluje v obci program rozvoje, dále rozpočet a závěrečný účet obce.

Rada obce je tvořena starostou, místostarostou a členy rady, zvolených ze zastupitelů obce (rada nevolena v případech, kdy je v obci méně než 15 zastupitelů). Připravuje podklady k jednání zastupitelů obce a zajišťuje splnění přijímaných úkolů, usnesení.

Rada ze své pozice má vyhrazeno vydání obecních nařízení. Z pohledu rozhodování investičních akcí řeší a zohledňuje návrhy, případné podněty předkládané členem, členy zastupitelstva, nebo komisemi zřízenými radou obce. Zřizování, případné rušení komisí obecní rady, dále možnosti jmenování a odvolání členů a předsedy z výkonu funkce. Kontrolu pro plnění dalších zadání působnosti obecním úřadem, zřízenými komisemi. Po vznesených podnětech, připomínkách, přezkum opatření v rámci samostatné působnosti přijatých obecním úřadem, komisí (Čmejrek, Bubeníček, Čopík: 2010, str. 39 - 45).

Při rozhodování o investičních akcích je důležité zohledňovat případný střet zájmů. V souběhu minulých a současných událostí ve společnosti a na všech ostatních územních, správních úrovních, také díky občanské participaci, je střet zájmů u případných rozhodnutí o investičních akcích, ale i v jiných oblastech bedlivě sledován, hodnocen. (Hrozinková, Novotný: 2008, str. 142 -143).

Střet zájmu u členů zastupitelstva představuje (Hrozinková, Novotný: 2008, str. 142 -143) tak, kdy v případě člena, členů zastupitelstva nastanou znaky ukazující na možnost při rozhodnutí, projednání jistých činností v orgánech obce, znamenajících možnost škody,

ale spíše výhody pro jeho samotného, nebo osobu blízkou, dále pak pro osobu fyzickou, či právnickou, která na základě plné moci, musí oznámit danou skutečnost před začátkem jednání orgánů obce, který vlastní záležitost projednává a rozhoduje. Rozhodnutí o tom, zda je opodstatněný důvod pro vyloučení, rozhoduje vždy orgán obce, který danou záležitost projednává, rozhoduje.

Pokud byly zřízeny radou komise jako poradní orgán procesu rozhodování a posuzování úkonů v rozsahu obce. U investičních akcí v rámci obce je snaha složit komisi z odborníků srozuměných s vytýčenými cíli a daným problémem se závazkem a to hlavně na pozici předsedy komise. Řada obcí zřizuje hodnotící komise ve vztahu k veřejným zakázkám a k vyhodnocení, posouzení nabídek s poradním hlasem a doporučením.

Komise vhodně v obecné rovině uvádějí (Čmejrek, Bubeníček, Čopík: 2010, str. 40). *"Rada obce může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise. Svá stanoviska a náměty předkládají komise radě obce. Komise je též výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti. Předsedou komise může být jen osoba, která nestanoví-li zvláštní zákon jinak, prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti komisi svěřené přenesené působnosti. Na prokázání zvláštní odborné způsobilosti předsedy komise se obdobně vztahují ustanovení zvláštních právních předpisů upravujících toto prokázání pro úředníky územních správních celků. Komise se usnáší většinou hlasů všech svých členů. Komise je ze své činnosti odpovědná radě obce; ve věcech výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku odpovídá starostovi".*

Veřejné zakázky

Jedná se o zakázky na smluvním základu mezi zadavatelem a dodavatelem, případně více dodavateli. Účelem je provedení dodávky služeb za úplatu, nebo provedení dodávky stavebních prací za úplatu. Veřejná zakázka je hrazena z veřejných zdrojů s efektivním, účelným a hospodárným využitím. Zákon č. 136/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, vymezuje a představuje pojem veřejné zakázky, dodavatelů a upravuje jejich kvalifikaci, přezkoumává řízení, druhy řízení, komise (kap. 332), pro otevírání obálek s cenovými nabídkami a komise (kap. 342), pro hodnocení a posouzení nabídek. Dále jsou v zákoně zařazeny prováděcí předpisy a seznam kvalifikovaných dodavatelů. V rámci zákona je vše v souladu s právem Evropské Unie.

Zákon o veřejných zakázkách není právní normou, uvádí rámec, v kterém působí zadavatel a dodavatel.

Dělení zadavatelů veřejných zakázek dle zákona č. 136/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů:

- veřejní zadavatelé
- dotovaní zadavatelé
- sektoroví zadavatelé
- centrální zadavatelé

Veřejné zakázky územně samosprávných celků dělíme:

- podle předpokládané ceny
- podle věcného charakteru provedení zakázky

Veřejné zakázky s ohledem na cenu:

- veřejné zakázky malého rozsahu - hodnota zakázky nedosáhne ceny dodávky, případně služby 2.000.000 Kč bez DPH a u stavebních prací 6.000.000 mil. Kč bez DPH
- podlimitní veřejné zakázky - veřejná zakázka dosahuje nejméně dle nabídky za dodávky případně služby 2.000.000 Kč a zároveň nedosáhne v uvažované hodnotě 5.857.000 Kč bez DPH
  - pokud se jedná o veřejnou zakázku v rámci stavebních prací, činí zakázka nejméně 6.000.000 Kč, ale nedosahuje ceny 146.447.000 Kč bez DPH
- nadlimitní veřejné zakázky - nadlimitní veřejné zakázky při zadání územně samosprávním celkem na dodávky, služby činí nejméně 5.857.000 Kč bez DPH, pro veřejné zakázky pro stavební činnosti nejméně 146.447.000 Kč bez DPH

Veřejné zakázky dle věcného předmětu:

- veřejné zakázky na služby
- veřejné zakázky na dodávky
- veřejné zakázky na stavební práce

Přehled průběhu zadávacích řízení:

- upřesnění sdělení o vypsání veřejné zakázky
- podání cenových nabídek

- kvalifikace, kontrola nabídek (úplnost, dodání požadovaných podkladů, způsobilost a reference dodavatele)
- vyhodnocení nabídek (orientace na nejnižší cenu, celková výhodnost nabídky)
- uzavření smlouvy s vysoutěženým vybraným dodavatelem (Žehrová, Pfeiferová: 2010, str. 150 - 153)

3.6 Teoretická východiska rozhodování v obcích

Obnova obecní samosprávy po roce 1989 v transformačním procesu let devadesátých začala uplatňovat institucionální změny v obcích. Transformační proces nebyl rovnoměrný a po určitý čas byla uplatňována podřízenost místní samosprávy k ústřední moci státu (Čmejrek, Bubeníček, Čopík: 2010, str. 37).

Jak zjistili někteří autoři, obnova místních samospráv po určitý čas zůstávala v počátcích svého vývoje a dále upozorňovaly na nedostatečnost uplatňovaného ekonomického a politického mechanismu rozhodování.

Zmíněný problém přiblížil M. Illner (1992) jako rozdíly v postupech institucionálních a kulturních změn. Poukázal na zásadní překážky v devadesátých letech ve vývoji lokální demokracie. Chyběla klasická místní střední třída, nebylo povědomí o fungování místních samospráv v rozvíjející se tržní ekonomice, byla zde malá profinancovanost obecních rozpočtů. Dále přežívaly návyky politické kultury z období před rokem 1990 a probíhala postupná decentralizace místní samosprávy (Illner: 1992, str. 90-91).

Celá řada obdobných publikací se zabývala sociální změnou a přechodem k demokratickému politickému systému a pluralitě na komunální úrovni po roce 1990 (Valeš: 2007; Balík: 2008; Kandert: 1999 a 2004). Komunální politika se postupně stávala jedním z důležitých zájmů politologického bádání (Balík: 2008a; 2008b; 2009; Jüpner: 2004; Čmejrek et. al. 2010; Ryšavý, Šaradín: 2011). V rámci zpracovaných politických analýz se objevovala snaha v komunální politice přednastavit rozhodovací mechanismy v obecních samosprávách.

Některé jmenované překážky jsou stále aktuální i dnes, jak ve své publikaci *Od totality k defektní demokracii: privatizace a kolonizace politických stran netransparentním byznysem* uvádí Klíma (2015). Lokální společenství začalo přijímat odpovědnost za svůj rozvoj, začaly využívat horizontální spolupráce v daném území. Docházelo tak ke kvalitnějšímu financování územních samospráv. Negativem byla a je snaha na úrovni

komunální politiky zásahy a klientalizace politických stran propojených celým systémem demokratického vládnutí.

Nezanedbatelnou částí politického vývoje a rozhodování na všech úrovních ve společnosti je důvěra občanů k institucím. Průzkumy veřejného mínění naznačují, jak se odlišuje místní úroveň obecní politiky a veřejné správy od správy na úrovni národní. Bernard (et.al. 2011) uvádějí: *„Informovanost o obci je důležitým předpokladem pro efektivní lokální participaci, ale projevem zájmu o obce, identifikaci s ní. Vysoká míra informovanosti je podobně jako vysoká míra participace výsledkem souhry zájmů obyvatel o informace a dostupnosti informací. Poměrně malé a přehledné prostředí malých obcí je pro některé typy informací velmi dobře propustné, nemusí tomu tak ale být pro všechny typy informací. Velká většina obyvatel je na malé obci dobře informována o místních službách, událostech či organizacích, různí se ale informovanost o problémech, které řeší samospráva obce, o hospodaření obce či o sporných bodech při jednáních samosprávy.“*

Z procesu dlouhodobého zkoumání rozhodovacích mechanismů místní demokracie a občanské participace dochází k častějšímu selhání místního demokratického procesu spíše u venkovských obcí a malých měst. Právě u menších obcí můžeme vysledovat případy vyššího zadlužení obce a rizikový management obce.

Takové situace mohou dále způsobit nezájem občanů účastnit se voleb, kandidovat. Tím dochází k problémům s vytvořením orgánů samosprávy v obci. (Hrozen 2016; Čmejrek, Čopík 2015). Jmenovaní autoři dále uvádějí, že je nutné popsané situace brát na zřetel a uceleně se zabývat správní kapacitou územních samospráv a to ve vztahu k aktérům spojenými s rozhodovacími mechanismy při rozhodování o investičních akcích a rozvojových projektech.

Všeobecně přijímaným názorem při hledání teoretických východisek zkoumání rozhodování v obcích, dále pak při schvalování rozpočtu a odsouhlasení investičních akcí se můžeme inspirovat diskusemi a prováděnými empirickými výzkumy cílenými na vývoj veřejné správy s orientací na konceptuální posun od governmentu k governmentaci.

Rozhodování je v rozsahu územní samosprávy obcí ČR uloženo voleným zastupitelům. V obcích s méně než patnácti zastupiteli není rada volena a většinu její pravomocí přebírá starosta. Vlastní princip mechanismu rozhodování uvnitř obcí není zákonem specifikován.

4 Vlastní práce

4.1 Základní charakteristika Benešovského regionu

Region (okres) Benešov se nachází na jižním okraji Středočeského kraje. Sousedí s regionem příbramským v rámci Středočeského kraje s částí regionů Praha východ - Praha západ a Kutná Hora. Dále sousedí s Tábořským regionem spadajícího pod Jihočeský kraj a s regiony Pelhřimov, Havlíčkův Brod spadajícího do rozsahu kraje Vysočina.

Benešovsko (region Benešovska) se svojí rozlohou 1475 km² se řadí na druhé místo v kraji Středočeském. Se svojí rozlohou 13,5 % z územní plochy kraje. Benešovský region je tvořen 28,1 % z rozlohy lesními pozemky a zemědělskou půdou z 61,3 %. Počet obyvatel je 97 500 s přepočtem na 7,3 % obyvatel kraje lidnatostí se tak řadí k podprůměrným regionům (okresům) Středočeského kraje. S ohledem na hustotu zalidnění 66,1 obyvatel na km² se řadí na druhé nejnižší výsledek v kraji.

Benešovský region je tvořen ze 114 obcí. Devět obcí je držitelem statusu města. Benešov, Votice, Neveklov, Vlašim, Pyšely, Sázava, Trhový Štěpánov, Týnec nad Sázavou, Bystřice.

Shrnutí velikostní skupiny obcí, územního srovnání v okrese Benešov zohledňuje (Tabulka č. 9). V rozsahu velikostní skupiny obcí 20 000 - 49 000 obyvatel, 50 000 – 99 999 a 100 000 a více obyvatel není na okrese žádné město, možné přiřadit do zmiňovaných velikostních skupin (zdroj: Český statistický úřad).

Tabulka 9: Velikostní skupiny obcí v územním srovnání obce Benešov

Struktura obcí dle počtu obyvatel	Počet obcí v okrese Benešov
Méně než 200 obyvatel	36
200 – 400 obyvatel	36
500 – 999 obyvatel	22
1 000 – 1 999 obyvatel	12
2 000 – 4 999 obyvatel	5
5 000 – 9 999 obyvatel	1
10 000 – 19 999 obyvatel	2
Celkem	114

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj Český statistický úřad

Po uplatnění reformy veřejné správy z 1. 1. 2013 se region dělí do tří správních obvodů obcí s rozšířenou působností: Benešov, Votice, Vlašim.

Dále vzniklo pět správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem. Zastoupené Benešovem, Voticemi, Vlašimí, Sázavou a Týncem nad Sázavou.

Dříve měl Benešovský region zemědělský charakter. V dnešní době je zde rozvinut průmysl v oborech: potravinářském, stavebním a strojírenském. V současné době je v ekonomickém registru zapsáno zde přes 25 000 subjektů. Základní činnosti subjektů jsou zastoupeny vlastním průmyslem, strojírenstvím, stavebnictvím, zemědělstvím, lesnictvím, velkoobchodem a maloobchodem. Region Benešova dosahuje čtvrté nejvyšší nezaměstnanosti (2,41 %) mezi okresy kraje. Výrazně k tomu přispívá místní rozvoj průmyslových zón a dobrá dostupnost centra Prahy i průmyslových částí Prahy.

Region rozdělují dvě významné celorepublikové silniční komunikace. Dopravní význam nese část dálnice D 1 s odbočovací silnicí I. třídy I./3 směřující do Jižních Čech a Rakouska. Silnice I/18 v rámci svého regionálního významu spojuje okresy Benešov a Příbram. Mezi nejvýznamnější železniční dopravní cesty patří trať 220, součást IV. tranzitního koridoru (Praha, Benešov, Tábor, České Budějovice).

Přirozené hranice regionu jsou tvořeny na východní straně řekou Sázavou vtékající do Vltavy a v severozápadní části probíhá koryto Vltavy až k Slapské nádrži. Benešovsko tvoří jeden z nejzachovalejších celků v oblasti přírodovědecké. V regionu se nachází chráněné krajinné oblasti, přírodní rezervace a zajímavé národní kulturní památky. Nejzajímavější je zámek Konopiště, Sázavský klášter a hrad Český Šternberk (zdroj: Oficiální stránky města Benešov).

4.1.1 Výběr obcí v regionu

Obce byly vybrány pro jejich charakter vlastní samosprávy, komunální politiky a základní podobnost s ostatními obcemi České republiky. V působení systému veřejné správy a rozsahu vlastní velikosti.

Jedná se o města Benešov (16 544 obyvatel), Votice (4 579 obyvatel), Neveklov – dříve městys (2 593 obyvatel) a obce Václavice (557 obyvatel), Petroupim (307 obyvatel), Chocerady (1 241 obyvatel) a Vodslivy (103 obyvatel).

Subjekty územní samosprávy používají symboly, kterými jsou prapor obce a znak obce. Obecní znak může používat obec, založené její organizační složky, právnické osoby,

ostatní instituce. Subjekty mohou znak obce využívat pouze po souhlasu obce. V případě, kdy obec nedisponuje, neužívá prapor, nebo znak, může předseda poslanecké sněmovny symboly obci udělit. Po žádosti obce, může předseda Poslanecké sněmovny prapor nebo znak obměnit (Horzinková, Novotný 2008, str. 185)

4.1.2 Základní charakteristiky, nomenklaturní členění

Město Benešov

Město Benešov je hlavním zástupcem Benešovského regionu. Benešov je okresním městem, leží 40 kilometrů jižně od Prahy. Samotná rozloha okresu Benešov je 1 475 km², z toho rozloha obce činí přibližně 47 km².

Věkový průměr obyvatel se pohybuje na hranici 42 let a počet obyvatel obce je 16 544. Poloha města má dopravní výhodu s ohledem na možnost blízké přístupnosti dálnice D 1 (přístup na Prahu) a protínající silnicí I. třídy I/3 směřující do Jižních Čech a dále do Rakouska. Pro dopravní obslužnost osob je významně využito železniční dopravní cesty IV. tranzitního koridoru (Praha - Benešov - Tábor - České Budějovice). Benešov je jedním z významných středisek turistického ruchu a to i díky blízkému zámku Konopiště (zdroj: Oficiální stránky města Benešov).

Stručné základní informace k území města Benešov uvádí tabulka č. 10.

Tabulka 10: Základní informace - obec Benešov

Základní informace	Benešov
Status obce	město
Počet obyvatel	16 544
Působnost obce	s rozšířenou působností a pověřenou obcí
Počet katastrálních území	2 s výměrou 46,87 km ²
Počet částí obce	15
Počet základních sídelních jednotek	24

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj Český statistický úřad

- Občanská vybavenost - občanská vybavenost města Benešov je na velmi kvalitní úrovni, mimo jiné tím, že je jedním z okresních měst poblíž hlavního města Prahy. Město vlastní řadu budov pro kulturní a sportovní využití obyvateli, na chod zařízení přispívá a

dále ho rozvíjí. Město je zřizovatelem několika mateřských a základních škol. Ve městě je řada středních škol. Mezi významné patří Gymnázium Benešov, Vyšší odborná a Střední zemědělská škola Benešov.

Síť služeb a obchodů je ve městě zajišťována řadou místních firem, dále pak i zahraničními společnostmi v oblasti potravinářství.

Město se snaží o komplexní ucelený rozvoj, snaží se získávat dotace z Evropských fondů. Jedním z mnoha projektů města za podpory Evropských fondů je dostavba polyfunkčního centra a Domu služeb sociální prevence města Benešov. Občanskou vybavenost města doplnil projekt z podpory Evropských fondů v roce 2017 - dostavba Mateřské školy Úsměv na Sídlišti Spořilov. Ve městě je řada zdravotnických zařízení, soukromých ambulancí a Nemocnice Rudolfa a Stefanie poskytující kvalitní péči v krajském měřítku.

- Rozpočet města - rozpočet města je tvořen následujícími položkami: veřejný správa, zdravotnictví, doprava, bydlení a komunální služby, sociální služby, školství, tělovýchova a zájmová činnost, vnitřní obchod, vodní hospodaření, zemědělství. Přehled dotací města a řazení rozpočtu je samostatně zařazeno do přílohy.

Benešov má kvalitně zpracovaný územní plán zahrnující čtyři územní studie a tři regulační plány. Strategický plán rozvoje města: Postupně naplňuje strategické cíle města se zlepšením života v obci pro své obyvatele. Došlo k zlepšení, obnově vodohospodářské infrastruktury města a tepelného hospodářství. Proběhla modernizace řady školek a škol včetně volnočasového zázemí Domu dětí a mládeže. V rámci místní infrastruktury byla navýšena kapacita parkování. Místní kulturní a informační centrum zabezpečuje kulturní a sportovní akce ve městě. Proběhla modernizace kulturního domu pro společenské akce a modernizace informačního centra na náměstí. Město postupně zlepšuje údržbu majetku, péči o majetek, čištění města a odpadové hospodářství.

- Priority města do roku 2021: Nejvýznamnější prioritou bude propojení přístupů vlakového nádraží a modernizace autobusového nádraží v jižní části města.

Významné investice města v období 2016 - 2018: Rekonstrukce šaten na zimním stadionu, rekonstrukce lávek přes Benešovský potok, dokončení konzervace Minoritského kláštera, rekonstrukce vstupu a oplocení Základní školy Dukelská, novostavba tělocvičny v Tábořských kasárnách, novostavba mateřské školy Úsměv, rekonstrukce fotbalového hřiště, rekonstrukce kuželny v Benešově, demolice Tábořských kasáren, demolice Tržnice, obnova kanalizací, oprava komunikací, rekonstrukce domu Zelený strom (využití Městským úřadem pro jednotlivé odbory města), Dům sociálních služeb prevence města Benešov, pokládka tichého asfaltu v Tábořské ulici, rekonstrukce budovy Městského muzea, rekonstrukce městských bytů. (zdroj: Zpráva o stavu města 2016 - 2018).

Investiční priority dokončené: Rekonstrukce kulturního domu a modernizace zimního stadionu. Vybudování nové mateřské školky na Spořilově II.

Investiční priority probíhající: Realizace, rekonstrukce Tyršovy ulice, vybudování IV. ZŠ speciální praktické, výstavba parkovacích domů.

Investiční priority ve fázi přípravy: Vybudování třídírný komunálního odpadu a kompostárny, privatizace bytového fondu, přebudování veřejného prostranství tržnice, rekonstrukce hlavního náměstí (zdroj: Oficiální stránky města Benešov, Výroční zpráva města Benešov 2016 a 2017).

Uvedené investiční výdaje města na obrázku č. 1 jsou v celkové výši 195,298 milionů Kč. Zásadní akcí byla demolice a nová výstavba mateřské školy Na Spořilově v ceně sedmdesáti milionů Kč. Byla uskutečněna modernizace fotbalového stadionu za 10,8 milionu Kč a rekonstrukce fotbalového hřiště v Úročnici za 5,6 milionu Kč. v rozsahu dopravní infrastruktury byla dokončena parkoviště v sídlišti Bezručova za 16,7 mil. Kč a začala rekonstrukce Tyršovy ulice, jedné z hlavních obchodních vnitřních částí města, zatím v hodnotě 4,6 milionu Kč (zdroj: Výroční zpráva města Benešov 2016 a 2017).

Obrázek 1: Investiční výdaje města Benešov za rok 2017

Zdroj: Výroční zpráva města Benešov za rok 2017

Podmínky veřejných zakázek a ostatní informace k veřejným zakázkám město sděluje na webových stránkách.

- Lokální politický systém - Orgány města jsou zastoupeny v obsahu rozhodování a v rámci základní kontroly chodu úřadu, přijímaných rozhodnutí starostou, místostarostou, radou města a zastupitelstvem města (jako výkonným orgánem obce). Mezi roky 1994 a 1998 zasedalo ve městě Benešov 21 zastupitelů. Následně se počet zastupitelů zvýšil na 27 členů. Od roku 2016 je počet zastupitelů ve městě 23 a 7 členů rady města. Zastupitelstvo bylo před vstupem politického hnutí ANO do komunální politiky společně s dalšími subjekty stran SPD a Pirátů konsolidované a někteří ze zastupitelů se podíleli na rozvoji obce více než 1 volební období. Jednalo se především o klasické parlamentní strany ČSSD, ODS, KSČM a sdružení nezávislých kandidátů Volba pro město (vystupující v komunálních volbách 2018 jako Volba pro Benešov).

Ke zvláštním orgánům města náleží Komise pro sociálně právní ochranu dětí a Povodňová komise obce s rozšířenou působností. Benešov má právní předpisy

města, vybrané vnitřní předpisy a krizové řízení. Na úseku ochrany obyvatel, krizového řízení a obrany státu zajišťuje zpracování a aktualizaci města.

- Občanská participace - participace, podílení se občanů na místním politickém procesu může být sledována v různých úrovních. Prvním ukazatelem participace občanů je volební účast, jedná se tedy o volební participaci. Druhý ukazatel shrnuje ostatní formy politické participace občanů v rámci členství v politických stranách, účast a zapojení v dalších politických aktivitách a účastí na aktuálních politických diskusních fórech. Třetí ukazatel, rovina participace není v přímém spojení s politickým rozhodnutím, jedná se o zapojení občanů do veřejného života (Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010, str. 77 - 78).

Občané Benešova jsou aktivní při kulturních a sportovních činnostech pořádaných městem. V rámci místních spolků a sdružení se snaží pomáhat městu vytvářet zázemí pro mládež. V rámci občanské komunální participace se snaží ovlivňovat dění ve městě a ve spolupráci s orgány obecní správy přispívat tak k rozvoji Benešova.

O upadajícím zájmu veřejnosti participace na komunálním politickém životě svědčí vývoj volební účasti. Při prvních komunálních volbách v České republice v roce 1994 byla účast 62,28 % právoplatných voličů. V horizontu 10 let klesla volební účast komunálních voleb v roce 2014 na 44,46 % voličů. Následně rok 2018 zaznamenal mírný nárůst 47,34% a to i díky novým politickým stranám v komunální politice.

V roce 2018 byla účast u komunálních voleb v Benešově 47,51%, kdy tak přibližně kopírovala úroveň celorepublikovou s 47,34% (zdroj: Český statistický úřad).

Dle dostupných informací se po roce 1989 nekonalo žádné referendum s výjimkou referenda o vstupu České republiky do Evropské unie.

- Občanské sdružení - v Benešově působí řada občanských sdružení příznačných pro současnou společnost, dobu a velikost obce. Mateřské centrum Hvězdička, Středočeská krajská asociace Sport pro všechny, Jeden svět Benešov, Český svaz bojovníků za svobodu atd.

Grantový fond města přispívá různým spolkům: Spolek Benešov žije sportem, Spolek seniorů, Okresnímu sdružení hasičů Benešov, pěveckému sboru Benešovských učitelek (zdroj: Oficiální stránky města Benešov, Benešovský deník, Benešovské radniční listy).

Nomenklaturní začlenění obce Benešova představuje tabulka č. 11.

Tabulka 11: Nomenklaturní členění – obec Benešov

nomenklatura územních statistických jednotek	české řazení	CZ kód
NUTS 3	Středočeský kraj	CZ020
NUTS 4 (LAU 1)	Benešov	CZ0201
NUTS 5 (LAU 2)	Benešov	CZ0201 529303

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj Český statistický úřad

Dále město Benešov je z hlediska nomenklaturních územních statistických jednotek přiřazeno v rámci NUTS 2 do regionu Středočeského.

Město Votice

Město Votice se nalézá u jihovýchodní části okresu Benešov na jižní části Středočeského kraje. Ve Voticích a přilehlých osadách žije 4 579 obyvatel. Votice jsou obcí s rozšířenou působností a obcí s pověřeným obecním úřadem. Ve správním obvodu je začleněno 15 přilehlých obcí dosahujících počtu 15 000 obyvatel.

Votice se nachází 60 kilometrů jižně od Prahy a dopravní obslužnost je zde dobrá. V okrajové části obce vede železniční koridor Praha - České Budějovice. Dále tudy vede silniční tah I. třídy I/3 vedoucí z Prahy směrem na České Budějovice.

Pracovní a ekonomická situace obyvatel v celorepublikovém posouzení je na dobré úrovni. Votice se přiřazují do sítě zdravých měst, okolní krajina je vhodná pro rekreaci a turistiku. Mnoho turistů navštěvuje místní církevní památky (zdroj: Oficiální stránky města Votice).

Stručné základní informace k území města Votice uvádí tabulka č. 12.

Tabulka 12: Základní informace - obec Votice

Základní informace	Votice
Status obce	město
Počet obyvatel	4 579
Působnost obce	s rozšířenou působností a pověřenou obcí
Počet katastrálních území	6 s výměrou 36,40 km ²
Počet částí obce	22
Počet základních sídelních jednotek	28

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj Český statistický úřad

- Občanská vybavenost – občanská vybavenost města Votice je na dobré úrovni s přihlédnutím začlenění města v rámci velikostní skupiny obcí, územního srovnání v kategorii 2000 až 4 999 obyvatel. Obchod a služby jsou ve městě zabezpečeny v široké míře řadou místních soukromých společností. Kulturní činnost města je zastoupena i v rámci občanské participace řadou místních spolků, které pro svou činnost využívají městské kulturní centrum, kino, městskou knihovnu a ostatní kulturní, sportovní zázemí města. Zdravotnické zařízení, zázemí zabezpečuje více než 10 odborných specializovaných ambulancí. Město Votice má 2 základní školy, jednu mateřskou školu a základní uměleckou školu se třemi uměleckými obory. Učebny zmiňovaných zařízení byly rekonstruovány za finanční pomoci Evropských fondů v celkové hodnotě 15 000 000 Kč. Město zřídilo centrum sociálních služeb, kde poskytuje aktivizační službu pro rodiny s dětmi, naplňuje zájmové aktivity obyvatel a poskytuje odborné sociální poradenství.
- Rozpočet města – rozpočet města se každoročně sestavuje dle rozpočtových pravidel územních rozpočtů ze zákona č. 250/2000 Sb. ze dne 7. července 2000, ve znění pozdějších předpisů. Rozpočtovou činnost dále ze strany úřadu zabezpečuje výbor finanční a kontrolní. Město Votice využívá možností získání dotací z Evropských strukturálních fondů.

Město Votice má kvalitně pořízený územní plán pro obce s rozšířenou působností a podle stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů za spoluúčasti financování z fondů Evropské unie.

- Lokální politický systém – Orgány města Votice jsou zastoupeny: zastupitelstvem města, radou města, městským úřadem, dvěma místostarosty, zvláštními orgány města a městskou policií. Zvláštními orgány města je komise pro projednávání přestupků, komise pro správní a právní ochranu dětí, povodňová komise s rozšířenou působností a bezpečnostní rada. Součástí úřadu je odbor finanční a správy majetku, odbor vnitřních věcí a obecní živnostenský úřad, odbor výstavby a územního plánování, odbor životního prostředí a památkové péče, odbor kanceláře úřadu a odbor sociálních věcí.

V současné době má zastupitelstvo města Votice 19 členů. Zastupitelstvo se aktuálně skládá z pěti Nezávislých kandidátů, dále KSČM, SPD, TOP 09. Strany ODS a ČSSD mají po dvou zastupitelích. Rada města má 5 členů. Mimo starostu zastupují v určitých případech Městský úřad Votice dva místostarostové.

důležitými výbory zastupitelstva je výbor finanční a kontrolní. Město Votice má dále 4 osadní výbory s ohledem na rozsah území správy obce.

- Občanská participace – obyvatelé Votice jsou aktivní při kulturních a sportovních činnostech v obci a okolí. V rámci různých spolků a sdružení pomáhají městu vytvářet zázemí pro mládež a zároveň tak pomáhají rozvíjet jejich dovednosti a znalosti. Obyvatelé města Votice a blízkých obcí se podílí na ochraně životního prostředí a místní přírody v oblastech mikroregionu Voticka. Město se snaží získávat finance činnosti ochrany přírody Voticka pomocí dotací ze Strukturálního fondu životního prostředí. Volební účast u komunálních voleb v roce 2018 byla ve Voticích 48,05 %, kdy tak byla mírně vyšší než účast u celorepublikových komunálních voleb s 47,34 %.

Z dostupných zdrojů se po roce 1989 nekonalo žádné referendum s výjimkou referenda o vstupu České republiky do EU.

- Občanské sdružení – ve Voticích se aktivně zúčastňuje veřejného dění řada místních spolků, převážně zaměřených na sport a mládež. Jedná se o Tělovýchovnou jednotu Sokol Votice, Sportovní klub Votice, Sbor dobrovolných hasičů, Junák a rodinné centrum Votice (zdroj: Oficiální stránky města Votice, Český statistický úřad, Votické noviny).

Nomenklaturní začlenění obce Votice představuje tabulka č. 13.

Tabulka 13: Nomenklaturní členění – obec Votice

nomenklatura územních statistických jednotek	české řazení	CZ kód
NUTS 3	Středočeský kraj	CZ020
NUTS 4 (LAU 1)	Benešov	CZ0201
NUTS 5 (LAU 2)	Votice	CZ0201 530095

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj Český statistický úřad

Dále město Votice je z hlediska nomenklaturních územních statistických jednotek přiřazeno v rámci NUTS 2 do regionu Středočeského.

Město Neveklov

Město Neveklov, dříve středisková obec, později městys je součástí Benešovského regionu (okresu) ve Středočeském kraji. Počet obyvatel se pohybuje okolo hranice 2 600. Katastrální výměra území 5 445 hektarů.

Město Benešov plní k Neveklovu funkci administrativně správního centra a je vzdálen autobusovou dopravní obslužností 30 minut. Plánovitě v blízkosti Neveklova povede dálnice D 3, orientovaná směrem na východ od Neveklova. Železnice ve městě Neveklov, ani v jeho blízkosti není. Neveklov je centrum služeb a drobných podnikatelských aktivit. Místní území je charakteristické nízkým podílem pracovních příležitostí v zemědělství a průmyslu. Až polovina ekonomicky aktivních obyvatel za prací dojíždí do Benešova a hlavního města Prahy. Oblast turistického ruchu je zde významně zastoupena blízkostí Slapské vodní nádrže. Místní oblast je historicky a kulturně zajímavá.

Stručné základní informace k území města Neveklov uvádí tabulka č. 14.

Tabulka 14: Základní informace - obec Neveklov

Základní informace	Neveklov
Status obce	město
Počet obyvatel	2 593
Působnost obce	s rozšířenou působností (nemá pověřený obecní úřad)
Počet katastrálních území	9 s výměrou 54,45 km ²
Počet částí obce	23
Počet základních sídelních jednotek	20

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj Český statistický úřad

- Občanská vybavenost – základní požadavky občanské vybavenosti srovnatelné s obcemi velikosti skupiny jako město Neveklov jsou ve svém rozsahu splněny. Město Neveklov je zřizovatelem příspěvkové organizace v rámci primárního vzdělání jedné mateřské školy, u nižšího sekundárního vzdělání jedné základní školy, školní jídelny a Obchodní akademie.

Zdravotnické zabezpečení zastupuje ambulance praktického lékaře a stomatologa. Služby v obci jsou zastoupeny drobnými podnikatelskými aktivitami a větší potravinářskou obchodní společností, sídlící v nedávno zbudovaném multifunkčním centru. Kulturní a společenské akce zajišťuje zázemí nově přestavěného obecního úřadu, knihovny a kina. Území Neveklovska plní funkci převážně víkendové rekreace a kultury. Místní vybavenost směřuje k uspokojení turistických potřeb obchodem, službami a zázemím informačního centra v budově městského úřadu.

- Rozpočet města – Zdrojem financování je místní rozpočet. Sestavení rozpočtu probíhá podle zákona č. 250/2000 Sb. ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů. Město má zřízen finanční a kontrolní výbor. Rozpočet je projednáván a schválen zastupitelstvem města Neveklova. Zpřehledněný rozpočet pro rok 2017 je zařazen v (Příloze 4). Střednědobý výhled rozpočtu města roku 2019 a 2020 se v majetkových úrovních

soustředí na prodeje a koupě pozemků s ohledem na budoucí možnosti výstavby v obci.

Město Neveklov má zpracovaný územní plán, který zahrnuje devět katastrálních území.

- Lokální politický systém – orgány města Neveklov jsou zastoupeny patnáctičlenným zastupitelstvem, pěti členy rady, starostou, místostarostou a tajemníkem úřadu. Městský úřad využívá činnosti finančního a kontrolního výboru, dále výboru ochrany veřejného pořádku a má 4 osadní výbory. Komise města Neveklov: Bytová komise, kulturní komise, komise životního prostředí, komise pro rodinu a společenské záležitosti.

Zastupitelstvo města je sestaveno z hlediska politických stran a uskupení pěti zastupiteli Volby pro Neveklovsko, následuje Tým občanů pro Neveklovsko s pěti mandáty, Hasiči Neveklova mají dva zastupitele, SNK - Hasiči venkova, Občané Neveklovska, ODS, ČSSD, TOP 09 a KDU ČSL po jednom zastupiteli.

- Občanská participace – občanská participace je v obci udržována nejen podněty od občanů z osadních výborů, Zádolí, Jablonná nad Vltavou, Příbyšic a Ouštic, kdy se snaží prostřednictvím Městského úřadu Neveklova uskutečňovat vize a požadavky ve svých obcích, ale je zde i kvalitní sportovní a kulturní zastoupení občanské pospolitosti v samotném městě Neveklov. Poslední místní účast v komunálních volbách v roce 2018 se zde pohybovala na úrovni 47,18 %, kdy prakticky kopírovala celorepublikovou účast s 47,34 %.

Z dostupných zdrojů se po roce 1989 nekonalo žádné referendum s výjimkou referenda o vstupu České republiky do EU.

- Občanské sdružení – Hlavní činnost v rámci místních občanských sdružení vyvíjí Sbor dobrovolných hasičů, Tělovýchovná jednota Sokol, dříve včelařské sdružení a ostatní občané - jednotlivci, kteří mají především snahu o ochranu přírody a údržbu krajiny. (zdroj: Oficiální stránky města Neveklov, Český statistický úřad, Zpravodaj Neveklovska).

Nomenklaturní začlenění obce Neveklov představuje tabulka č. 15.

Tabulka 15: Nomenklaturní členění – obec Neveklov

nomenklatura územních statistických jednotek	české řazení	CZ kód
NUTS 3	Středočeský kraj	CZ020
NUTS 4 (LAU 1)	Benešov	CZ0201
NUTS 5 (LAU 2)	Neveklov	CZ0201 530310

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj Český statistický úřad

Dále město Neveklov je z hlediska nomenklaturních územních statistických jednotek přiřazeno v rámci NUTS 2 do regionu Středočeského.

Obec Petroupim

Obec Petroupim se nachází 6 kilometrů jihozápadně od města Benešov a jižně od města Vlašim ve Středočeském kraji. Samostatné katastrální území Petroupimi má 9,51 km². Přilehlé vesnice Petroupec a Sembratec jsou součástí obce. V Petroupimi žije přes 300 obyvatel.

Dopravní dostupnost je zabezpečena místními silnicemi 3. třídy. Železniční trať v obci ani v jejím okolí není. V obci Petroupim sídlí 18 firem, společností a je zde provozováno 74 živností (zdroj: Oficiální stránky obce Petroupim).

Obec Petroupim je zařazena do sdružení obcí mikroregionu CHOPOS. Mikroregion CHOPOS je dobrovolný svazek obcí. V současné době se jedná o svazek celkem dvaceti obcí, kdy v rozsahu práce případové studie jsou členy sdružení obcí mikroregionu obec Petroupim a Vodslivy. Rozloha mikroregionu je 22 751,16 ha, k 1. 1. 2017 dle zdroje ČSÚ zde žije trvale hlášených 8 107 obyvatel. Svazek obcí je situován v okrese Benešov ve Středočeském kraji (zdroj: Oficiální stránky mikroregionu CHOPOS).

Stručné základní informace k území obce Petroupim uvádí tabulka č. 16.

Tabulka 16: Základní informace - obec Petroupim

Základní informace	Petroupim
Status obce	obec
Počet obyvatel	307
Působnost obce	není obcí s rozšířenou působností ani pověřeným obecním úřadem
Počet katastrálních území	1 s výměrou 9,5 km ²
Počet částí obce	3
Počet základních sídelních jednotek	2

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj Český statistický úřad

- Občanská vybavenost – obec Petroupim je zabezpečena v rozsahu občanské vybavenosti pouze základními službami. V obci je obchod s potravinami a restaurace v nově účelně zrekonstruovaném společenském domě. Společenský, kulturní objekt se stal po své nedávné rekonstrukci centrem místního kulturního a společenského života. Ostatní služby jsou zajišťovány v rámci místních firem a držitelů živností na různé činnosti výroby, obchodu a služeb.

Ve spolupráci s obcí je provozována církevní, mateřská a základní škola. Jinou spádovou školou v případě volby občanů je Základní škola Na Karlově v Benešově. Ambulance soukromého lékaře, ani jiné zdravotnické zařízení v obci není. Zdravotní péči zajišťují šest kilometrů vzdálená zdravotní zařízení ve městě Benešov. Občanská vybavenost obce je vhodně doplňována investičními akcemi obce za pomoci Evropských strukturálních fondů.

- Rozpočet obce – rozpočet obce je zpracován s využitím zákona č. 250/2000 Sb. ze dne 7. července 2000, ve znění pozdějších předpisů. Rozpočet obce schvaluje místní sedmičlenné zastupitelstvo. Obec využívá pro rozpočtové činnosti ustanovený finanční a kontrolní výbor. Zpřehledněný rozpočet pro rok 2017 je zařazen v Příloze č. 5. Obec Petroupim má zpracovaný územní plán.

Pro zadání veřejných zakázek má obec Interní směrnici č. 1/2016 o postupech při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby.

- Lokální politický systém – Obec Petroupim má sedmičlenné zastupitelstvo složené z jednotlivých Nezávislých kandidátů. S ohledem na počet zastupitelů, obec radu obce nemá. Obec zastupuje ze své pozice starosta, případně místostarosta. Obec pro svou činnost využívá několika výborů: výbor finanční, kontrolní a kulturní výbor. Obec Petroupim je členem svazku obcí a mikroregionu Chopos.
- Občanská participace – Občané Petroupimi se aktivně podílejí na sportovních a kulturních akcích obce. Sami se snaží pořádat tradiční kulturní akce v obci. Starají se o zeleň, obecnou údržbu a úklid v obci. Volební účast v obci Petroupim u komunálních voleb v roce 2018 byla 61,54%, kdy tak vysoce převažovala nad celorepublikovým průměrem komunálních voleb 2018, který činil 47,34%.

Z dostupných zdrojů se po roce 1989 nekonalo žádné referendum s výjimkou referenda o vstupu České republiky do EU.

- Občanské sdružení – Jediným významným oficiálním občanským sdružením v obci je Sbor dobrovolných hasičů Petroupim, který se svou pomocí podílí na většině sportovních, kulturních akcích pořádané obcí a svou vlastní činností se snaží zlepšovat podmínky v obci. Myslivecké sdružení Petroupim se ze své činnosti snaží o ochranu místní přírody (zdroj: Oficiální stránky obce Petroupim, Český statistický úřad)

Nomenklaturní začlenění obce Petroupim představuje tabulka č. 17.

Tabulka 17: Nomenklaturní členění – obec Petroupim

nomenklatura územních statistických jednotek	české řazení	CZ kód
NUTS 3	Středočeský kraj	CZ020
NUTS 4 (LAU 1)	Benešov	CZ0201
NUTS 5 (LAU 2)	Petroupim	CZ0201 530409

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj Český statistický úřad

Dále obec Petroupim je z hlediska nomenklaturních územních statistických jednotek přiřazeno v rámci NUTS 2 do regionu Středočeského.

Obec Václavice

Obec Václavice je součástí Benešovského regionu, nachází se 6 km na západ od Benešova, ve Středočeském kraji. Součástí obce jsou vesnice Zbožnice a Vatěkov. V rámci obce Václavice žije 557 obyvatel.

Dopravní obslužnost je zatím nedostačující. Obcí je vedená silnice III. třídy. Situace se může změnit zahájením výstavby dálnice D 3, plánované nedaleko obce. Železniční trať v území obce neleží.

Stručné základní informace k území obce Václavice uvádí tabulka č. 18.

Tabulka 18: Základní informace - obec Václavice

Základní informace	Václavice
Status obce	obec
Počet obyvatel	557
Působnost obce	není obcí s rozšířenou působností ani pověřeným obecním úřadem
Počet katastrálních území	1 s výměrou 8,25 km ²
Počet částí obce	3
Počet základních sídelních jednotek	3

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj Český statistický úřad

- Občanská vybavenost – Obec nemá zařízení pro děti předškolního věku, ani základní školu. V obci je pouze jedna prodejna s potravinami. Pro sportovní aktivity občané využívají místní fotbalové hřiště. V budově bývalé školy je umístěna obecní knihovna. Budova bývalé školy slouží částí svých prostor pro kulturní a společenské setkání obyvatel. Obec se snaží drobnými investičními akcemi zlepšovat prostředí v obci. Proběhla oprava místních cest, došlo k obnově, rekonstrukci před obecním úřadem a byly zrekonstruovány lesní cesty v obecním lese s ostatními úpravami veřejného prostoru.
- Rozpočet obce – Rozpočet obce je každoročně sestavován podle rozpočtových pravidel zákona č. 250/2000 Sb. ze dne 7. července o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Rozpočet obce předjednává

a schvaluje místní zastupitelstvo. V rozpočtovém procesu spolupracuje místní sestavený finanční a kontrolní výbor. Obec má zpracovaný územní plán. Zpřehledněný rozpočet obce z roku 2017 je zařazen v Příloze č. 6.

- Lokální politický systém – Václavice mají devět členů zastupitelstva. Na obecním úřadě působí starosta, místostarosta a hospodárka obecního úřadu. Zastupitelstvo se skládá z šesti členů SNK Naše obec – Náš domov a třech Nezávislých kandidátů. Dále v obci pracuje finanční a kontrolní výbor.
- Občanská participace – Místní obyvatelé se podílejí na veřejném životě v obci s přispěním údržby a úklidu veřejných komunikací. Pořádají vlastní setkání spojené s místními zvyky a významnými událostmi v obci. Snaží se udržovat a chránit místní krajinu. Volební účast v obci Václavice byla při komunálních volbách 2018 61,42%. Jedná se o poměrně vysokou účast s přihlédnutím k celorepublikovému průměru 47,34%.

Z dostupných zdrojů se po roce 1989 nekonalo žádné referendum s výjimkou referenda o vstupu České republiky do EU.

- Občanské sdružení – Sportovní činnost v obci zabezpečuje Sokol Václavice. Je zde tradiční zastoupení sboru dobrovolných hasičů, které se věnuje místní mládeži. Spolek místního mysliveckého sdružení se podílí na údržbě obecních lesů a ochraně přírody (zdroj: Oficiální stránky obce Václavice, neoficiální stránky obce Václavice, Český statistický úřad).

Nomenklaturní začlenění obce Václavice představuje tabulka č. 19.

Tabulka 19: Nomenklaturní členění – obec Václavice

nomenklatura územních statistických jednotek	české řazení	CZ kód
NUTS 3	Středočeský kraj	CZ020
NUTS 4 (LAU 1)	Benešov	CZ0201
NUTS 5 (LAU 2)	Václavice	CZ0201 532061

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj Český statistický úřad

Dále obec Václavice je z hlediska nomenklaturních územních statistických jednotek přiřazeno v rámci NUTS 2 do regionu Středočeského.

Obec Chocerady

Obec Chocerady je součástí Benešovského regionu. Je vzdálena 14 km na jihozápad od Benešova a přibližně 20 km jižně od města Vlašim. Obec Chocerady zahrnuje přilehlé vesnice Samechov, Vlkovec, Vestec, Komorní Hrádek. V současné době má obec 1 241 obyvatel.

Dopravní obslužnost zajišťuje obci pozemní komunikace II/109 Chocerady - Čerčany - Poříčí nad Sázavou se součinností dálnice D 1 a dále silnice II/113 Vlašim - Chocerady - Český Brod. Obcí prochází železniční trasa 212 Čerčany - Sázava - Světlá nad Sázavou. Na území obce se nachází několik železničních zastávek. Trať kopíruje po většině koryto řeky Sázavy a pro region je turistickým přínosem. Oblast Posázaví je známá v celorepublikovém turistickém kontextu. V katastru obce se nachází přes 600 rekreačních objektů.

Stručné základní informace k území obce Chocerady uvádí tabulka č. 20.

Tabulka 20: Základní informace - obec Chocerady

Základní informace	Chocerady
Status obce	obec
Počet obyvatel	1 241
Působnost obce	není obcí s rozšířenou působností ani pověřeným obecním úřadem
Počet katastrálních území	4 s výměrou 17,84 km ²
Počet částí obce	5
Počet základních sídelních jednotek	6

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj Český statistický úřad

- Občanská vybavenost – Občanská vybavenost v obci je s ohledem na velikost a polohu obce na dobré úrovni. Základní místní občanská vybavenost splňuje požadavky obyvatel. Z pohledu služeb a obchodu je zde prostor pro rozšíření vybudováním případně rekonstrukcí objektu obchodního centra. Obec má zdravotní

středisko a stomatologickou ambulanci. Obec Chocerady je zřizovatelem příspěvkové organizace mateřské školy a základní školy se školní jídelnou. Ve škole je pro mládež zřízena pobočka Základní umělecké školy Benešov. Sportovní zázemí je v obci zabezpečeno sportovní halou u základní školy a fotbalovým stadionem Sportovního klubu Chocerady. Obec má zrekonstruovaný vodovod a kanalizaci. Zastupitelstvo obce se chystá vybudovat nový obecní úřad a dále zkvalitňovat místní vodovodní síť investicemi do rekonstrukcí vodojemů v Choceradech a na Komorním Hrádku. Zadávání veřejných zakázek a informace k veřejným zakázkám zpřístupňuje obec na svých webových stránkách.

- Rozpočet obce – Zdrojem financování obce je místní rozpočet. Rozpočet je každoročně sestavován podle zákona č. 250/2000 Sb. ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů. V rámci rozpočtového procesu využívá obec Chocerady vlastního finančního a kontrolního výboru. Rozpočet obce je každoročně přijednáván a schvalován místním zastupitelstvem. Obec Chocerady využívá možností získávání dotací z Evropských strukturálních fondů. Zpřehledněný rozpočet obce je zařazen v Příloze 7. Obec Chocerady má pro svá území zpracovaný podrobně územní plán.
- Lokální politický systém – Obecní úřad ve většině případů zastupuje starostka, případně místostarosta. Chocerady mají jedenáct členů zastupitelstva, rada obce není zřízena. Zřízené výbory a komise: Finanční výbor, Kontrolní výbor, Sociální a kulturní komise, Přestupková komise. Jedenáctičlenné zastupitelstvo obce je složeno ze dvou stran, sdružení. SNK – Naše obec má v zastupitelstvu osm mandátů a druhý subjekt – Pojd'te do toho s námi!, tři mandáty.
- Občanská participace – Obyvatelé Chocerad spoluvytvářejí kulturní a společenský život v obci, přispívají k rozvoji, k údržbě zeleně, úklidu v obci. Chocerady patří do mikroregionu Malé posázaví, tím snaha obyvatel směřuje k rozvoji místního turistického ruchu, údržbě krajiny. Snaží se udržovat místní zvyky a tradice a pomáhá obci při pořádání společenských a kulturních akcí.

Volební účast v obci Chocerady v komunálních volbách 2018 byla 55,44%, překročila tak přibližně o 8% hodnotu celorepublikové účasti u komunálních voleb s 47,34%.

Z dostupných zdrojů se po roce 1989 nekonalo žádné referendum s výjimkou referenda o vstupu České republiky do EU.

- Občanské sdružení – Místní občanská sdružení v obci: Tělovýchovná jednota Sokol, Sportovní klub Chocerady, Sbor dobrovolných hasičů, Vzdělávací jednotka Komenský, Spolek rodičů a přátel Základní školy a mateřské školy Chocerady, Rodinné centrum Sluníčko, Myslivecké sdružení (zdroj: Oficiální stránky obce Chocerady, Český statistický úřad, Choceradský zpravodaj).

Nomenklaturní začlenění obce Chocerady představuje tabulka č. 21.

Tabulka 21: Nomenklaturní členění – obec Chocerady

nomenklatura územních statistických jednotek	české řazení	CZ kód
NUTS 3	Středočeský kraj	CZ020
NUTS 4 (LAU 1)	Benešov	CZ0201
NUTS 5 (LAU 2)	Chocerady	CZ0201 529 796

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj Český statistický úřad

Dále obec Chocerady je z hlediska nomenklaturních územních statistických jednotek přiřazeno v rámci NUTS 2 do regionu Středočeského.

Obec Vodslivy

Obec Vodslivy se v rámci Středočeského kraje nalézá 15 km severovýchodně od Benešova. V obci žije 103 obyvatel. Občanská vybavenost až na jednotlivé výjimky je na velmi nízké úrovni.

Dopravní obslužnost je zabezpečena z přístupu silnice II./113 Vlašim - Vodslivy - Chocerady - Český Brod. Zlepšení dopravní dostupnosti zajišťuje dálnice D 1 s exitem 34 u obce Ostředek (2 km od obce Vodslivy). Železniční trať v obci není, nejbližší železniční spojení je 4 km vzdáleno v obci Chocerady. Většina ekonomicky aktivních obyvatel

dojíždí za prací do blízké Sázavy, Benešova a dále s využitím blízkého sjezdu na dálnici D 1 do hlavního města Prahy.

Stručné základní informace k území obce Vodslivy uvádí tabulka č. 22.

Tabulka 22: Základní informace - obec Vodslivy

Základní informace	Vodslivy
Status obce	obec
Počet obyvatel	103
Působnost obce	není obcí s rozšířenou působností ani pověřeným obecním úřadem
Počet katastrálních území	1 s výměrou 4,71 km ²
Počet částí obce	1
Počet základních sídelních jednotek	1

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj Český statistický úřad

- **Občanská vybavenost** – Občanská vybavenost je k velikosti a poloze sídla na nízké úrovni. Obec udržuje místní obslužné komunikace. Obchody a jiné služby v obci nejsou. Lékařská ambulance zde není, obyvatelé dojíždějí za odbornou lékařskou péčí do Chocerad, Sázavy nebo Benešova. Centrum společenského a kulturního dění je zde z části rekonstruovaný obecní úřad a spolkový dům. Pro sportovní vyžití zde slouží malé, jednoduše udržované hřiště za obecním úřadem.
- **Rozpočet obce** – Rozpočet obce je každoročně sestaven v souladu s požadavkem zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních celků. Rozpočet je předjednán a schvalován zastupitelstvem. Účetnictví je vedeno v plném rozsahu. V rozpočtovém procesu obec uplatňuje činnost finančního a kontrolního výboru. Zpřehlednění rozpočtu obce je zařazeno v Příloze č. 8.
- **Lokální politický systém** – Obec Vodslivy zastupuje starosta společně s místostarostou. Zastupitelstvo obce je tvořeno sedmi jednotlivými nezávislými kandidáty. Rada obce není zřízena. V rámci obce působí Finanční výbor, Kontrolní výbor a Inventarizační komise.

- Občanská participace – Občané Vodsliv se podílejí na rozvoji a údržbě obce v rámci místních možností. Spolupořádají s obcí kulturní a společenské akce v místním zrekonstruovaném spolkovém domě. Volební účast v obci při komunálních volbách v roce 2018 byla 62,20%. Ze sedmi zkoumaných obcí případové studie jde o nejvyšší výsledek. Celorepublikový průměr dosáhl hranice 47,34%.

Z dostupných zdrojů se po roce 1989 nekonalo žádné referendum s výjimkou referenda o vstupu České republiky do EU.

- Občanské sdružení – Občanská sdružení v obci nejsou. Sbor dobrovolných hasičů obce byl zrušen na počátku devadesátých let (zdroj: Oficiální stránky obce Vodslivy, Český statistický úřad).

Nomenklaturní začlenění obce Vodslivy představuje tabulka č. 22.

Tabulka 23: Nomenklaturní členění – obec Vodslivy

nomenklatura územních statistických jednotek	české řazení	CZ kód
NUTS 3	Středočeský kraj	CZ020
NUTS 4 (LAU 1)	Benešov	CZ0201
NUTS 5 (LAU 2)	Vodslivy	CZ0201 532 614

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj Český statistický úřad

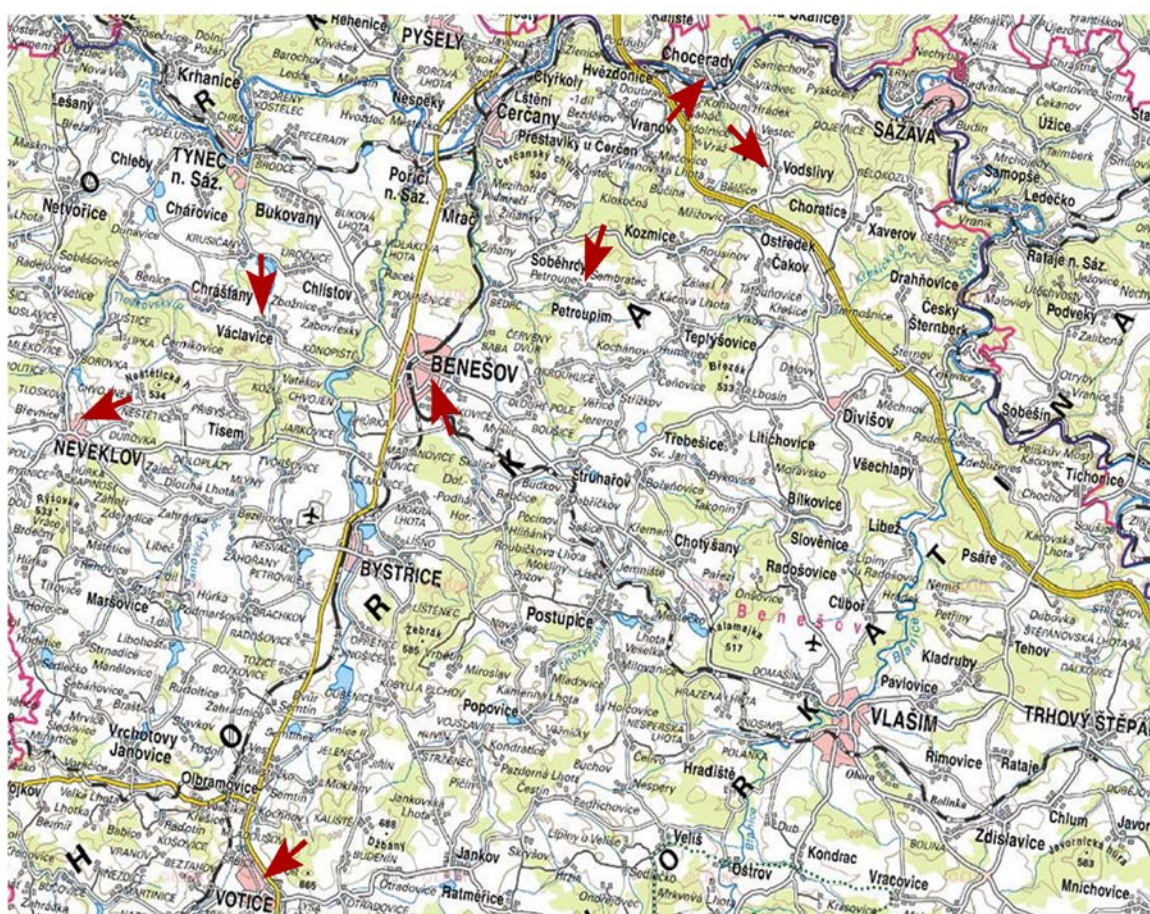
Dále obec Vodslivy je z hlediska nomenklaturních územních statistických jednotek přiřazeno v rámci NUTS 2 do regionu Středočeského.

5 Výsledky a diskuse

Vlastní prováděná práce, „*Mechanismus rozhodování v rámci územní samosprávy českých obcí. Případová studie Benešovského regionu.*“ vychází ze zpracovaných dat sedmi obcí. Jedná se o obce z Benešovského regionu, které jsou vzorkem v místní územní samosprávě, kdy kritérii byla velikost, lidnatost, personální stabilita, rozpočtové příjmy, možná proměnlivost exekutivních orgánů a místních zastupitelstev.

Obce případové studie Benešovského regionu: Vodslavy (103 obyvatel), Petroupim (307 obyvatel), Václavice (557 obyvatel), Choceřady (1 241 obyvatel), město Neveklov (2 593 obyvatel), město Votice (4 579 obyvatel), město Benešov (16 544 obyvatel).

Obrázek 2: Mapa šetřených obcí

Zdroj: vlastní zpracování, zdroj mapy Nahlížení do katastru nemovitostí

5.1 Výsledky šetření

5.1.1 Impulsy k investičním akcím, stanovení cílů rozvoje

Na základě studia dostupných dokumentů vybraných dokumentů případové studie a zejména polostandardizovanými rozhovory s představiteli samospráv se dozvídáme, že činnost starostů je z pohledu impulsu při rozhodování o důležitých tématech v obci velmi podstatná a v rámci malých obcí skoro rozhodující. Starostové přicházejí s podněty k investičním akcím ve většině představených obcí (80 %).

U obcí s větším počtem obyvatel je stanovení rozvojových cílů vyvoláno více aktéry, nebývají vždy stejně aktivní. V obvodu menších obcí se pozice starosty jeví jako klíčová. V Petroupimi (307 obyvatel), Václavicích (557 obyvatel) a Vodslivech (103 obyvatel) dotazovaní v rozhovorech (Rozhovory 6, 7, 8, 9) podobně uvádějí, že více jak v 90 % situací přednáší impuls k investičním akcím starosta. U větších obcí (Rozhovory 3, 4, 5) Chocerady (1 241 obyvatel), Nevekov (2 593 obyvatel) se potvrzuje, že složení účastníků vyvolávajících rozhodování je širší, přesto starosta zůstává vždy jedním z aktérů impulsu jednání. Dotazovaný zastupitel Chocerad odpověděl, že pro impuls k investicím většího rozsahu rozhoduje vždy část zastupitelstva složená z jednoho převažujícího subjektu, orientovaná na rozhodující a poradní hlas starostky. U měst s větším počtem obyvatel v případové studii Benešov (16 544 obyvatel) a Votic (4 579 obyvatel) vycházejí podněty k investičním akcím ve stejném rozsahu od skupiny členů zastupitelů a jednotlivých členů ze zastupitelstva, zobrazené v Grafu 1 a představené v Tabulce 23.

Aktivně se účastní při prvotních impusech investičních akcí zaměstnanci obecních úřadů, představitelé místních zájmových skupin a občané (Rozhovory 1 - 11). Značnou úlohu sehrává hospodářský a majetkový odbor města, majetkové komise při rozhodování o nákupu nebo prodeji majetku obce, města (Rozhovor 11). U větších obcí Benešov (16 544 obyvatel) a Votic (4 579 obyvatel) dochází prostřednictvím odboru rozvoje města a jiných kompetentních úseků správy k vyhledávání dotačních titulů pro další rozvoj města. (Rozhovory 1, 2, 10, 11) Příspěvkové organizace nezřídka využívají iniciativy pro rozhodnutí o jejich materiální, nebo finanční podpoře. Opačným příkladem získání dotačních titulů je případ obce Vodslivy (103 obyvatel), kdy ani na několikátý pokus se nepodařilo získat finanční prostředky z vypisovaných dotačních titulů a obec sama řešila rekonstrukci a přestavbu spolkového domu z vlastních zdrojů. Finance získala odprodejem

vytěženého dřeva z obecních lesů (Rozhovor 9). Jak uvedl starosta: "Nakonec bylo nejjednodušší, postarat se sami o sebe".

Bývalý zastupitel (Rozhovor 1) Benešova (16 544 obyvatel) a člen bezpečnostní komise jako podstatnou rozhodující úlohu uváděl roli členů městské rady k otázkám postupu při sestavování rozpočtů a to i u otázek ohledně impulsu k investičním akcím. Rozdíl spočíval pouze ve faktu, že přípravu rozpočtu ze své pozice zajišťují zaměstnanci obce, městských úřadů.

Polostandardizované rozhovory ukázaly, že u větších obcí je rozsah zúčastněných vyvolávající rozhodování mnohem širší. Ve městě Benešov (16 544 obyvatel) a Votic (4 579 obyvatel) má podle zjištění význam pro předkládání a odsouhlasení určitá skupina členů zastupitelstva (Rozhovor 1, 2, 10, 11) v Grafu 1 a Tabulce 23 označované jako Skupina členů zastupitelstva. V Benešově (16 544 obyvatel) jsou iniciativní především členové sedmičlenné rady. Mimo jiné lze vysledovat, že z pozice skupiny představitelů části samosprávy, jako předkladatelů agendy pro rozhodnutí o investičních akcích je tím pevnější, čím je později definována hranice mezi členy stávající koalice a jednotnou opozicí. V rozsahu menších obcí vybrané v případové studii Václavice (557 obyvatel), Petroupim (307 obyvatel) nelze uvažovat o starostovi jako o jediném, který vyvolává impuls k předkládaným investičním akcím (Rozhovor 6, 7, 8).

5.1.2 Způsoby přijímání rozhodnutí

Vlastními způsoby rozhodnutí se zabývají (Bernard, Kostelecký, Illner, Vobecká: 2011, str. 72-82) a to v rozsahu průběhu veřejných zastupitelstev. Konstatují, že velká část politického rozhodování v odlišných pozicích politické vertikály na komunální úrovni probíhá mimo oficiální zasedání.

Zjištění z polostandardizovaných rozhovorů směřují k závěrům, že rozpočet je na pracovních jednáních zastupitelů konzultován, diskutován u 75% obcí a měst (Rozhovory 1-11). Zpracovaný graf č. 4 zobrazuje malý zkoumaný vzorek v rozsahu vlastní velikostní skupiny obcí případové studie (Kapitola 5.2 – Praktické shrnutí). Mezi předběžným prodiskutováním významnějších investic a rozpočtů obce na neveřejných pracovních jednáních zastupitelů lze nalézt vzájemnou podobnost. Lze dospět k faktu, že větší obce, města velikosti Benešova (16 544 obyvatel), Votic (4 579 obyvatel) a Neveklova (2 593 obyvatel) na základě provedených rozhovorů (Rozhovory 1, 2, 5, 10, 11) prakticky vždy až

na nevýznamné výjimky v rámci investičních akcí přijednávají vždy své rozpočty a zásadní investiční akce. Z rozhovorů se zástupci menších obcí Václavice (557 obyvatel), Petroupim (307 obyvatel) a Vodslivy (103 obyvatel) zjišťujeme, že pracovní jednání před jednáním zastupitelstva probíhá pouze výjimečně. Ve městě Neveklov (2 593 obyvatel) mají pracovní jednání ohledně rozpočtu a investičních akcí převážně jen informační charakter. V obci Chocerady (1 241 obyvatel) předává starostka obce materiály zastupitelům ještě před pracovním jednáním, hlavně v případě stěžejních investičních akcí. Starosta obce Vodslivy (103 obyvatel) pracovní jednání ohledně investic a rozpočtu nesvolává, pouze u zásadních investičních akcí obce. Příkladem je rekonstrukce a dobudování Spolkového domu u Obecního úřadu Vodslivy v roce 2018.

Iniciátorem jednání ve většině menších obcí je starosta (Rozhovory 3, 4, 6, 8, 9). U větších sídel, měst je to pak rad, případně část zastupitelstva i na politickém podkladě (Rozhovory 1, 2, 10). V ostatních rozhovorech zúčastnění uvádějí různé důvody pro pracovní schůzky (Rozhovor 1, 2, 3, 5, 10). Většinou je snaha o konsenzus před vlastním finálním rozhodnutím.

5.2 Diskuse

- **Teoretická východiska**

Pochopení mechanismu rozhodování o důležitých záležitostech obecních samospráv uvádí dvě základní otázky. Jedná se o to, kdo je zdrojem impulsu v procesu investiční agendy a kdo o stanovených cílech a jejich uskutečnění rozhoduje (Ryšavý 2006).

K určení rozvojové role samosprávy je podstatné zjistit, jakými způsoby jsou v rozsahu obecní samosprávy stanovovány cíle, které mají být uskutečněny v obci. v logice šetření endogenního rozvoje se jedná o zjištění, jakými způsoby jsou stanoveny kolektivní cíle rozvoje v celé místní komunitě. Zjišťujeme, kdo nejvíce ovládá svým rozhodnutím po dobu stanovených cílů rozvoje a z jakých informací, dat, při tom vychází (Bernard, Kostelecký, Illner, Vobecká: 2011, str. 72).

Různorodost účastníků, kteří přicházejí s impulsy k rozhodování o skladbě rozpočtu obcí, investičních akcí, nebo prodej majetku obcí, může být poměrně široká a do určité míry ovlivňována rozsahem místní politické konkurence. Rozhodující úlohu v daných

souvislostech může dotvářet velikost obce, s kterou souvisí míra její politizace (Ryšavý, 2006).

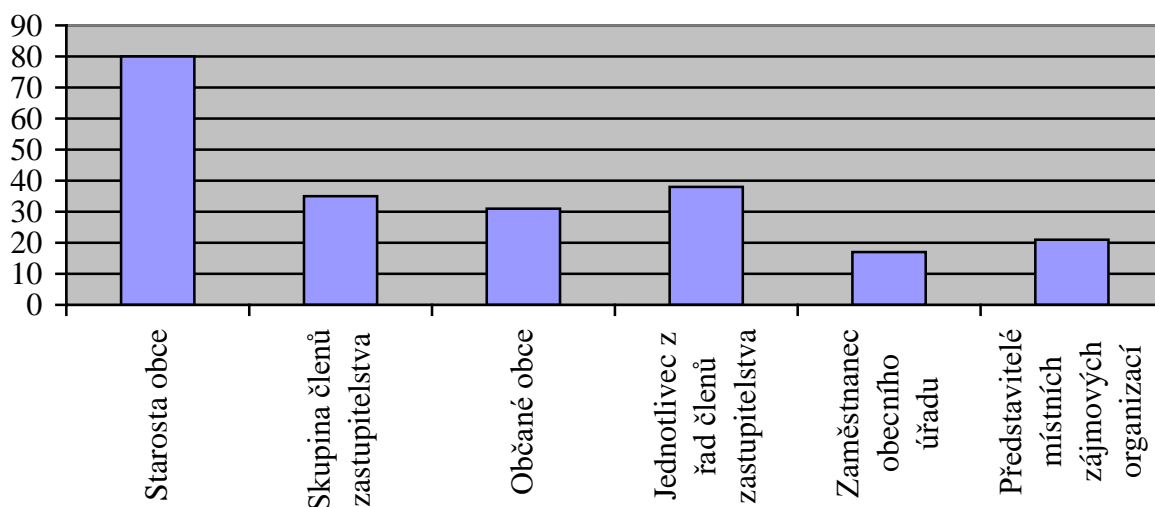
Zastupitelstvo vystupuje jako základní orgán místní samosprávy. O rozhodovací kompetence se zastupitelstvo dělí se starostou, který je představitelem místní exekutivní správy. Rozhodování o věcech obecného rázu zajišťuje zastupitelstvo, starosta ze své pozice hospodáří s rozpočtem a zajišťuje každodenní běžný chod obce (Bernard, Kostelecký, Illner, Vobecká: 2011, str. 72).

Jak uvádí odborný článek *Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí* autorů Kopřivy, Čopíka, Čmejčka (sociológia 49, 2017 č. 5) malé obce bývají spojovány s nevelkou měrou politické rivality a u některých obcí se vůbec nevyskytuje. Podstatné aspekty rozhodování se mohou objevit u typů menších obcí v souvislosti s aktivací místních politických aktérů, nebo uskupení Nezávislých kandidátů. Účast při volbách do komunálních samospráv bývá obvykle vyšší u obcí do 500 obyvatel, než u obcí zařazovaných do větších velikostních skupin obcí. S přihlédnutím k organizaci samosprávy obcí České republiky lze usoudit, že zásadní úlohy při rozhodování připadá zastupitelům obce. Dále se jedná o členy rad obcí a starosty, kteří využívají exekutivních pravomocí. Nezanedbatelná úloha může také v některých úrovních rozhodování připadat zaměstnancům obecních, městských úřadů. Svou roli sehrávají občanské iniciativy přednášené individuálně, nebo v organizované podobě.

- **Praktické shrnutí**

V případě malých obcí se činnost starostů ukazuje jako stěžejní. S ohledem i na větší města zařazené v případové studii Benešov (16 541 obyvatel), Votice (4 579 obyvatel) a Neveklov (2 593 obyvatel) je starosta respektovanou osobností s ohledem při představení záměru investičních akcí v obci (Rozhovory 1, 2, 6, 10, 11). Postupně vyplývá, že u podnětu k investičním akcím se účastní celá řada skupin. Po starostech obcí se jedná o jednotlivce z řad členů zastupitelstva, určité politické případně zájmové skupiny členů zastupitelstva, jednotlivců z řad zastupitelstva, zaměstnanců obecních úřadů, představitelů zájmových organizací a v neposlední řadě občanů obce.

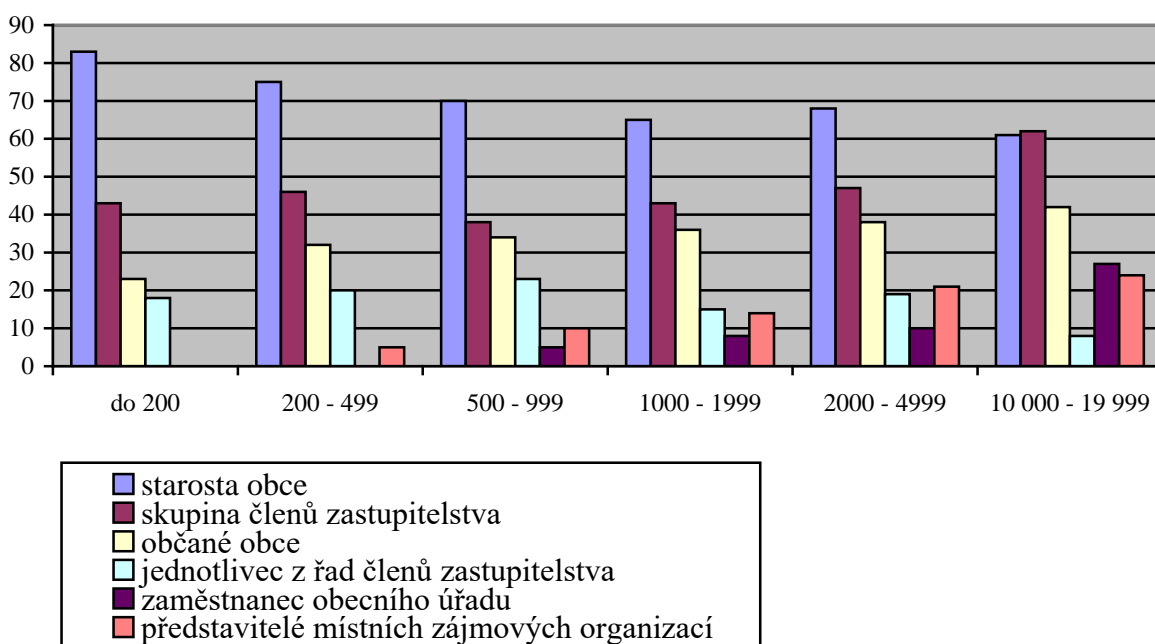
Graf 1: Impulsy k investičním akcím v obcích (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, Rozhovory 1-11

Prezentované hodnoty v grafu č. 1 je nutné zohlednit k malému množství zkoumaných obcí a respondentů rozhovorů. V konečném výsledku ale potvrzují hodnoty z předchozích prací zabývajících se tématy impulsu k investičním akcím v regionech České republiky.

Graf 2: Impuls k investičním akcím dle velikosti obcí (v %)

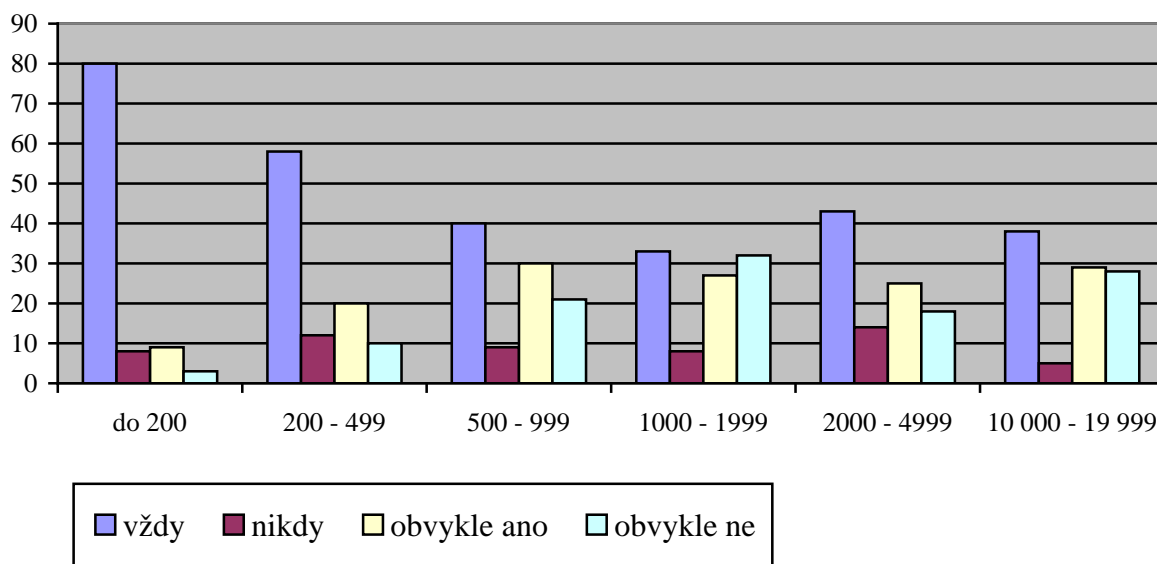

Zdroj: vlastní zpracování, Rozhovory 1-11

Jak zohledňuje graf č. 2, významným faktorem v souvislosti s impulzem u investičních akcí je velikost obce. Uskutečněné rozhovory (Rozhovor 1, 2, 10, 11) u větších obcí Benešov (16 554 obyvatel), Votice (4 579 obyvatel) se potvrzuje, že rozsah zúčastněných při rozhodování je mnohem širší než u menších obcí. Ve většině malých obcí je hlavním iniciátorem investic většího významu starosta, zastupující ze své pozice nezřízenou radu obce (Rozhovor 6, 8, 9). Jedná se o obce Václavice (557 obyvatel), Petroupim (307 obyvatel) a Vodslivky (103 obyvatel). Hodnoty zobrazené v grafu č. 2 jsou zpracovány na malém vzorku obcí, přesto je lze s rezervou uplatnit v rámci regionálního srovnání podobnosti obcí stejných velikostních skupin.

V hodnotách mezi pracovním jednáním pro schvalování rozpočtů a pracovním jednáním o investičních akcích nezaznamenáváme velké rozdíly. Při vedeném šetření u investičních akcí (Rozhovory 1 – 11) zjišťujeme hodnoty 73% v rámci vedených jednání. Uváděné výsledky korespondují s výsledky již prováděných studií, přestože vlastní šetření případové studie je uplatněno na malém vzorku obcí, typických svými všeobecnými charakteristikami a znaky v území České republiky.

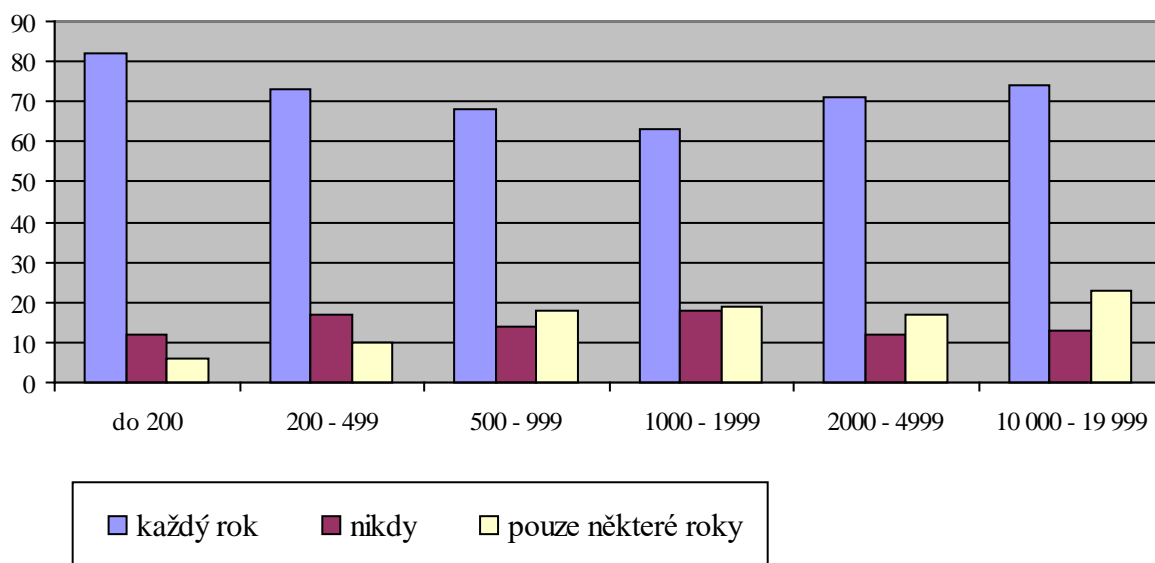
Graf 3: Projednání investic na pracovním jednání zastupitelstva před schválením (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, Rozhovory 1-11

Projednání rozpočtu na společném pracovním jednání před schválením diskutuje 75% obcí (Rozhovory 1 – 11). Bereme-li uvedené výsledky v úvahu, musíme mít na zřeteli, že studie proběhla v rámci malého počtu obcí. Závěry nelze všeobecně zohledňovat, výsledky bereme jako orientační na malém územním vzorku. Ovšem lze konstatovat, že všeobecně přijímané teorie platí i pro obce tohoto regionu.

Graf 4: Projednání rozpočtu na pracovním jednání zastupitelstva před schválením (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, Rozhovory 1-11

6 Závěr

Šetření a výzkum ukázal, že prvořadou úlohu při navrhování agend obcí mají v České republice starostové. U měst a obcí začleňovaných do větších velikostních skupin obcí v rámci územního shrnutí s více než 15 000 obyvateli ze zkoumaných obcí, bývá rozhodujícím subjektem v činnosti nomenklaturní činnosti orgánů většinou zastupitelstvo, rada města, v některých případech koaliční politické vedení. Velikost obce je důležitou proměnou z pozice mechanismu rozhodování ve stěžejních obecních záležitostech. V případech rozhodování o důležitých investičních akcích a rozpočtech, v převážné většině se scházejí zastupitelé na pracovních poradách.

Významná část investic je v konečné fázi iniciována starosty. U menších obcí je post starosty dominantní při rozhodování a plnění úkolu komunální správy. Snaží se získat informace, podklady pro nenárokové dotační tituly a využít získané finanční prostředky pro investice v obci. V případě samotného starosty záleží na jeho osobnosti, sociálním kapitálu a charakteru místní občanské společnosti. Z výzkumu „*Mechanismu rozhodování v rámci územní samosprávy Českých obcí, případová studie Benešovského regionu*“ na komunální, lokální úrovni vyplynula dvě zjištění. Na straně jedné pozice silného starosty v menších městech a na malých obcích, na straně druhé politika kolektivního vedení ve větších územních sídlech. V rámci České republiky je uplatněn kolektivní systém vedení, procesním kolektivním orgánem je obecní rada, která je volena zastupiteli z vlastního složení členů. Rada obce se ustanovuje povinně u obcí a měst s patnácti a více zastupiteli. V případě menších obcí zastupuje svým výkonem v činnosti a rozhodování rady samostatně starosta.

Rámec rozsahu samostatné působnosti u českých obcí je definovaný zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů. Ovšem mechanismus rozhodování o interních záležitostech obcí není zákonem upraven. Zastupitelstva obcí mají na sebe přenesenou hlavní část odpovědnosti v procesu politických mechanismů rozhodování v samostatné působnosti obce. Přes všechny skutečnosti a kompetence zastupitelstev, rad měst a obcí, v některých případech nejsou jedinými hlavními aktéry při iniciování rozhodnutí. Podnět rozhodnutí mohou iniciovat i jiní aktéři v procesu stanovení obecních cílů samospráv a vnitřního politického mechanismu rozhodování. S přihlédnutím k různým skutečnostem v různorodosti obcí, jejich velikosti, počtu obyvatel, rozpočtovým příjmům, stability místních zastupitelstev a exekutivních orgánů, jimi mohou být mimo zastupitelů

a starostů, členové komisí, výborů zastupitelstev, představitelé zájmových skupin, političtí aktivisté a neposlední řadě občané s uplatněním občanské participace na komunálním politickém životě. Ukazuje se, že teorie uplatňované v rámci mechanismu rozhodování obcí, jsou uplatnitelné při interpretaci v daném regionu.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje:

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4

BERNARD, Josef, ed., 2010. *Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Sociologický ústav AV ČR. Politologie (Grada). s. 236. ISBN 978-80-7330-187-3.

BERNARD, Josef, KOSTELECKÝ, Tomáš, ILLNER, Michal, VOBECKÁ, Jana. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. 1. vydání Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. ISBN 978-80-7419-069-8

CÍSAŘOVÁ, E., J. PAVEL. c2008. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb, Jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. Praha: Transparency International - Česká republika. s. 94. ISBN 978-80-87123-06-5

ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. 14. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. s. 240., ISBN 978-80-247-3061-5

ČMEJREK, Jaroslav, KOPŘIVA Radek. *Základy veřejné správy*. 1. vydání, 6. dotisk Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2007. s. 126. ISBN 978-80-213-1626-3

HORNEK, Jakub, 2016. *Politické dopady zadlužování malých obcí v České republice: případová studie Karlovarského kraje 2010-2014*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON). Studie (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-7419-242-5

HORIZNKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ, 2008. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. s. 234. ISBN 978-80-7380-096-3.

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ, 2012. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-910-4.

KÁŇA, Pavel, 2007. *Základy veřejné správy: [vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol a maturitní témata k ústní maturitní zkoušce z předmětu Veřejná správa]*. 2., dopl., přeprac. vyd. Ostrava: Montanex. Varia (Montanex). ISBN 978-807-2252-442.

KLÍMA, M. 2015. *Od totality k defektní demokracii: privatizace a kolonizace politických stran netransparentním byznysem*. Praha: Slon.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2007. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha: Grada. Finanční řízení. s. 280. ISBN 978-80-247-2097-5.

ŘÍCHOVÁ, B., P. JÜPTNER, M. RIEGL, K. Švec. 2015. *Analýza politiky a političtí aktéři: možnosti a limity aplikace teorií v příkladech*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON).

RYŠAVÝ, Dan, ŠARADÍN, Pavel. *Zatupitelé českých měst a obcí*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. s. 191. ISBN 978-80-7419-042-1

ŽEHROVÁ, J., PFEIFEROVÁ, D., *Finance municipalit*. 2. vydání, Česká zemědělská univerzita v Praze. Provozně ekonomická fakulta, 2010, s.168. ISBN 978-80-213-2024-6

Zákonné normy, právní předpisy:

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 202/1990 Sb., Ústava ČR

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 420/2004 Sb. o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje ve znění pozdějších předpisů

Zákon č.171/2012 Sb., o rozpočtových pravidlech

Vyhláška č. 464/2013 Sb., o rozpočtové skladbě

Usnesení vlády ČR č. 707/1998 k návrhu na vymezení územních jednotek NUTS

Odborné články:

BERNARD, Josef, KOSTELECKÝ, Tomáš. Prostorový kontext volebního chování - jak působí lokální a regionální prostředí na rozhodování voličů. Sociologický ústav AV ČR, 2014, s. 4-27. ISBN 80-7330-081-8

KOPŘIVA, Radek, ČOPÍK, Jan, ČMEJREK, Jaroslav – Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí - dostupné z:

<https://www.sav.sk/journals/uploads/10190908Copik%20-%20zalomena%20OK%20fin.pdf>

RAKUŠANOVÁ, Petra, ŘEHÁKOVÁ Blanka. 2006. *Participace, demokracie a občanství v evropském kontextu*. Sociologická studie/Sociological Studies 06:3. Praha: Sociologický ústav Akademie věd ČR. ISBN 80-7330-091-5

RYŠAVÝ, Dan, 2006, Komunální je komunální a velká je velká! K hypotéze politizace lokálních politických elit. Sociologický časopis / Czech Sociological Review 42 (5): 953 – 970.

Rozhovory:

Rozhovor 1 – Benešov (16 544 obyvatel) – zastupitel 2014 – 2018, člen Bezpečnostní komise

Rozhovor 2 – Benešov (16 544 obyvatel) – ředitel Kulturního informačního centra, předseda Kulturní komise 2014 – 2018

Rozhovor 3 – Chocerady (1 241 obyvatel) – zastupitel od roku 2010

Rozhovor 4 – Chocerady (1 241 obyvatel) – zastupitel od roku 2018

Rozhovor 5 – Neveklov (2 593 obyvatel) – zastupitel od roku 2006

Rozhovor 6 – Petroupim (307 obyvatel) – starosta od roku 2006

Rozhovor 7 - Petroupim (307 obyvatel) – zastupitelka – předsedkyně Kulturní komise od roku 2014

Rozhovor 8 – Václavice (557 obyvatel) – starosta od roku 2002

Rozhovor 9 – Vodslivy (103 obyvatel) – starosta od roku 2006

Rozhovor 10 – Votice (4 579 obyvatel) – zastupitel od roku 2014

Rozhovor 11 - Votice (4 579 obyvatel) – vedoucí Majetkového a finančního odboru od roku 2015

Internetové zdroje:

Benešovský deník - dostupné z: <https://benesovsky.denik.cz/mikroregion/benesov.html>

Benešovské radniční listy - dostupné z:

https://benesov-city.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_ktg=1081&archiv=0

Český statistický úřad – výsledky voleb - dostupné z:

https://www.czso.cz/csu/czso/volby_lide

Český statistický úřad – klasifikace územních statistických jednotek, číselník okresů - dostupné z:

https://www.czso.cz/csu/czso/i_zakladni_uzemni_ciselniky_na_uzemi_cr_a_klasifikace_cz_nuts

Český statistický úřad – velikostní skupiny obcí – územní srovnání – dostupné z:

<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry&pvo=RSO02&sp=A&pvokc=&katalog=30829&z=T>

Choceradský zpravodaj – dostupné z: <https://www.chocerady.cz/aktualne/choceradsky-zpravodaj/choceradsky-zpravodaj-694cs.html>

<http://www.mvcr.cz/clanek/katalog-cinnosti-vykonavanych-obcemi-v-jednotlivych-kategoriich.aspx>

Oficiální stránky města Votice – dostupné z <http://www.mesto-votice.cz/>

Oficiální stránky města Neveklov – dostupné z <http://www.neveklov.cz/>

Oficiální stránky obce Chocerady – dostupné z <https://www.chocerady.cz/>

Oficiální stránky obce Petroupim – dostupné z <https://www.chopos.cz/petroupim-titulni-stana.html>

Neoficiální stránky obce Václavice – dostupné z <http://www.vaclavice.cz/>

Oficiální stránky obce Vodslivy – dostupné z <https://www.chopos.cz/vodslivy-titulni-strana.html>

Oficiální stránky mikroregionou CHOPOS – dostupné z <https://www.chopos.cz/>

Votické noviny – dostupné z <http://www.mesto-votice.cz/voticke-noviny/ms-15346/p1=15346>

Výroční zprávy města Benešov 2016, 2017 - dostupné z: <https://www.benesov-city.cz/vyrocní-zpravy-mesta-benesov/ds-1473>

Základní informace o obecním úřadu Václavice – dostupné z

<https://www.statnisprava.cz/rstsp/adresar.nsf/i/62074>

Zpravodaj Neveklovska – dostupné z <http://www.neveklov.cz/co-se-deje/zpravodaj/>

8 Přílohy

Příloha 1: Obce případové studie.....	76
Příloha 2: Zpřehledněný rozpočet města Benešov – rok 2017	77
Příloha 3: Zpřehledněný rozpočet města Votice – rok 2017	79
Příloha 4: Zpřehledněný rozpočet města Neveklov – rok 2017.....	81
Příloha 5: Zpřehledněný rozpočet obce Petroupim – rok 2017	83
Příloha 6: Zpřehledněný rozpočet obce Václavice – rok 2017.....	85
Příloha 7: Zpřehledněný rozpočet obce Chocerady – rok 2017.....	87
Příloha 8: Zpřehledněný rozpočet obce Vodslivy – rok 2017	89

Příloha 1: Obce případové studie

Obec	Okres	Počet obyvatel (2018)	Status, postavení ve správní struktuře	Specifika
Benešov	Benešov	16 523	Město – obec s rozšířenou působností, pověřená obec	Regionální centrum, snaha ze strany města zapojit místní občany do rozvoje
Chocerady	Benešov	1 257	Obec	Obec v Posázaví, turistické centrum
Neveklov	Benešov	2 620	Město – obec s rozšířenou působností	Mikroregionální centrum, starosta v samosprávě od roku 1990 do 2018
Petroupim	Benešov	306	Obec	Snaha o rozvoj obce podpořená investicemi, starosta od roku 2006
Václavice	Benešov	588	Obec	Udržovací charakter v rámci rozvoje obce, starosta od roku 2002
Vodslivy	Benešov	99	Obec	Příjmy z obecních lesů, malá obec spojená se starostou, starosta od roku 2006
Votice	Benešov	4 500	Město – obec s rozšířenou působností, pověřená obec	Mikroregionální centrum, snaha ze strany města zapojit občany do rozvoje

Zdroj: vlastní zpracování, údaje ČSÚ

Příloha 2: Zpřehledněný rozpočet města Benešov – rok 2017

MONITOR

Zvolený rok: 2017
Částky v tis. Kč

PŘEHLED CHARAKTERISTIKA PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ÚČETNÍ ZÁVĚRKA ROZPOČET MONITORING A AUDIT

ROZPOČTOVÁ ODPOVĚDNOST

MĚSTO BENEŠOV

CELKEM | NA OBYVATELE

IDENTIFIKACE

VÝDAJE V ROCE 2017

Služby pro obyvatelstvo

321 063 tis. Kč

Zemědělství, lesní
hospodářství a rybářství

2 310 tis. Kč

Průmyslová a ostatní
odvětví hospodářství

61 979 tis. Kč

Sociální věci a politika
zaměstnanosti

26 617 tis. Kč

Bezpečnost státu a právní
ochrana

15 809 tis. Kč

Všeobecná veřejná správa
a služby

133 580 tis. Kč

PRÍJMY V ROCE 2017

Daňové příjmy

290 363 tis. Kč

Nedaňové příjmy

30 889 tis. Kč

Kapitálové příjmy

19 797 tis. Kč

Přijaté transfery

139 809 tis. Kč

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

IČ

00231401

KRAJ

Středočeský

OKRES

Benešov

SÍDLO

Masarykovo náměstí 100, 256 01 Benešov

SEKTOR

13130 - Místní vládní instituce

POČET OBYVATEL

16 544

FINANČNÍ UKAZATELE

PRÍJMY (KONSOLID.)

490 858 tis. Kč

VÝDAJE (KONSOLID.)

561 359 tis. Kč

SALDO PRÍJMŮ A VÝDAJŮ (KONSOLID.)

-80 501 tis. Kč

DLUHOVÁ SLUŽBA

PRÍJATÉ PŮJČENÉ PROSTŘEDKY

0 tis. Kč

HRAZENÉ ÚROKY

0 tis. Kč

UHRAZENÉ SPLÁTKY JISTIN PŮJČENÝCH
PROSTŘEDKŮ

0 tis. Kč

DLUHOVÁ SLUŽBA CELKEM

0 tis. Kč

MAJETEK

MAJETEK CELKEM

4 453 070 tis. Kč

DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK

3 803 516 tis. Kč

POHLEDÁVKY BRUTTO

158 763 tis. Kč

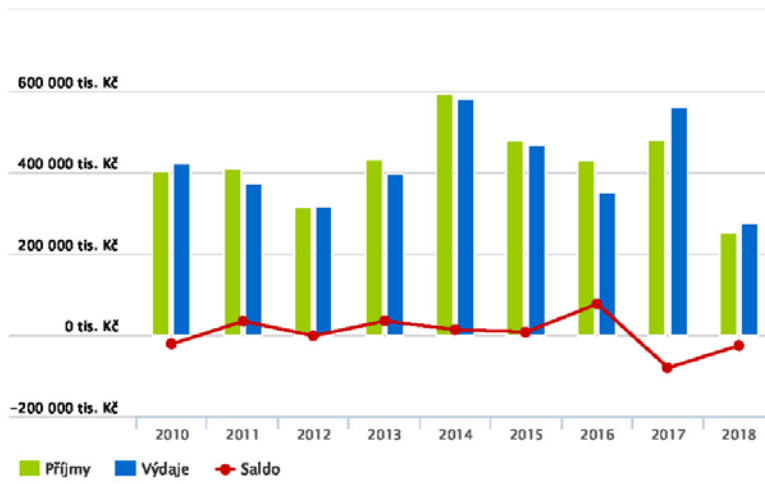
KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY BRUTTO

151 337 tis. Kč

KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY NETTO

133 006 tis. Kč

KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK

230 882 tis. Kč

ZÁVAZKY

CIZÍ ZDROJE CELKEM

102 702 tis. Kč

DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

18 231 tis. Kč

KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY

84 471 tis. Kč

HOSPODAŘENÍ

NÁKLADY

486 788 tis. Kč

VÝNOSY

604 448 tis. Kč

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

117 660 tis. Kč

Příloha 3: Zpřehledněný rozpočet města Votice – rok 2017

MONITOR

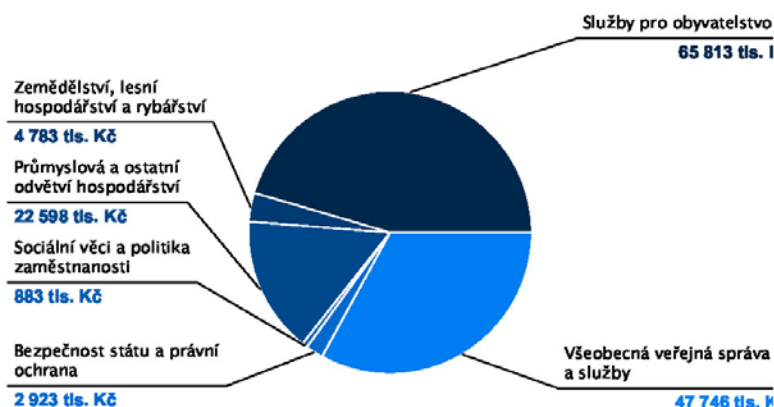
Zvolený rok: 2017
Částky v tis. Kč

PŘEHLED CHARAKTERISTIKA PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ÚČETNÍ ZÁVĚRKA ROZPOČET MONITORING A AUDIT

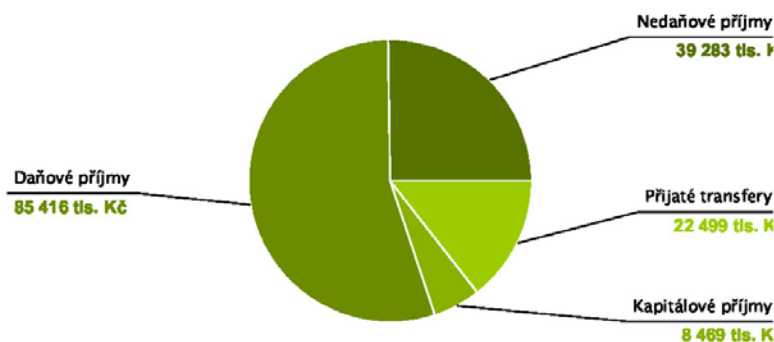
ROZPOČTOVÁ ODPOVĚDNOST

MĚSTO VOTICE

VÝDAJE V ROCE 2017

PŘÍJMY V ROCE 2017

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

IDENTIFIKACE

IČ
00232963

KRAJ
Středočeský

OKRES
Benešov

SÍDLO
Komenského nám. 700, 259 01 Votice

SEKTOR
13130 - Místní vládní instituce

POČET OBYVATEL
4 579

FINANČNÍ UKAZATELE

PŘÍJMY (KONSOLID.)
155 666 tis. Kč

VÝDAJE (KONSOLID.)
144 747 tis. Kč

SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ (KONSOLID.)
10 920 tis. Kč

DLUHOVÁ SLUŽBA

PŘIJATÉ PŮJČENÉ PROSTŘEDKY
0 tis. Kč

HRAZENÉ ÚROKY
69 tis. Kč

UHRAZENÉ SPLÁTKY JISTIN PŮJČENÝCH PROSTŘEDKŮ
847 tis. Kč

DLUHOVÁ SLUŽBA CELKEM
916 tis. Kč

MAJETEK

MAJETEK CELKEM
648 004 tis. Kč

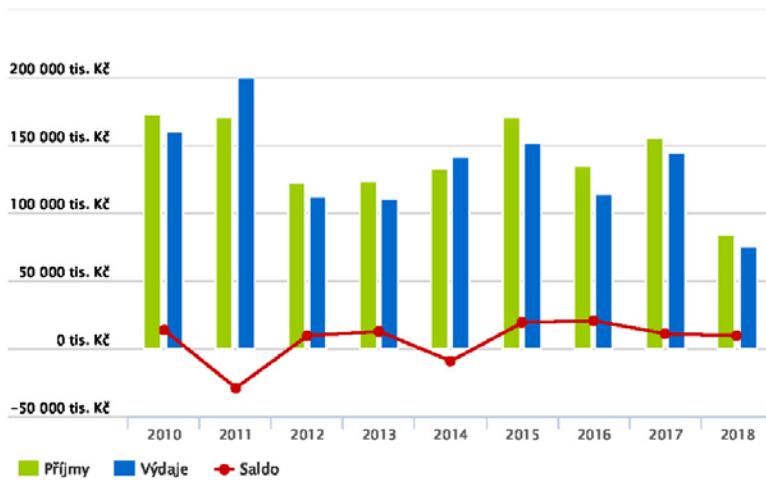
DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK
558 455 tis. Kč

POHLEDÁVKY BRUTTO
11 106 tis. Kč

KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY BRUTTO
10 875 tis. Kč

KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY NETTO
4 025 tis. Kč

KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK

78 202 tis. Kč

ZÁVAZKY

CIZÍ ZDROJE CELKEM

21 724 tis. Kč

DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

6 884 tis. Kč

KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY

14 840 tis. Kč

HOSPODAŘENÍ

NÁKLADY

125 956 tis. Kč

VÝNOSY

151 633 tis. Kč

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

25 678 tis. Kč

Příloha 4: Zpřehledněný rozpočet města Neveklov – rok 2017

MONITOR

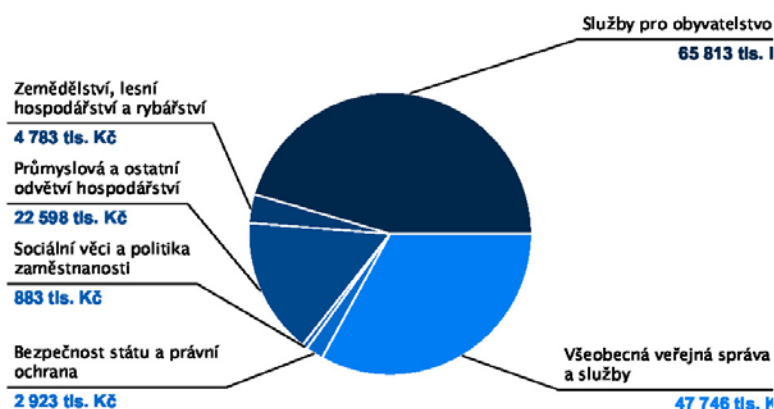
Zvolený rok: 2017
Částky v tis. Kč

PŘEHLED CHARAKTERISTIKA PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ÚČETNÍ ZÁVĚRKA ROZPOČET MONITORING A AUDIT

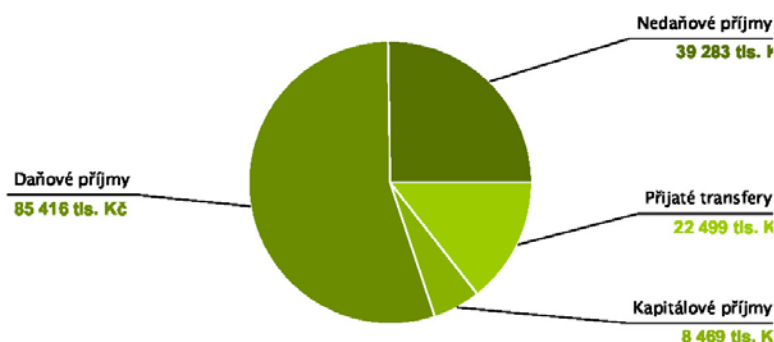
ROZPOČTOVÁ ODPOVĚDNOST

MĚSTO VOTICE

VÝDAJE V ROCE 2017

PŘÍJMY V ROCE 2017

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

CELKEM | NA OBYVATELE

IDENTIFIKACE

IČ
00232963

KRAJ
Středočeský

OKRES
Benešov

SÍDLO
Komenského nám. 700, 258 01 Voňice

SEKTOR
13130 - Místní vládní instituce

POČET OBYVATEL
4 579

FINANČNÍ UKAZATELE

PŘÍJMY (KONSOLID.)
155 666 tis. Kč

VÝDAJE (KONSOLID.)
144 747 tis. Kč

SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ (KONSOLID.)
10 920 tis. Kč

DLUHOVÁ SLUŽBA

PŘIJATÉ PŮJČENÉ PROSTŘEDKY
0 tis. Kč

HRAZENÉ ÚROKY
69 tis. Kč

UHRAZENÉ SPLÁTKY JISTIN PŮJČENÝCH PROSTŘEDKŮ
847 tis. Kč

DLUHOVÁ SLUŽBA CELKEM
916 tis. Kč

MAJETEK

MAJETEK CELKEM
648 004 tis. Kč

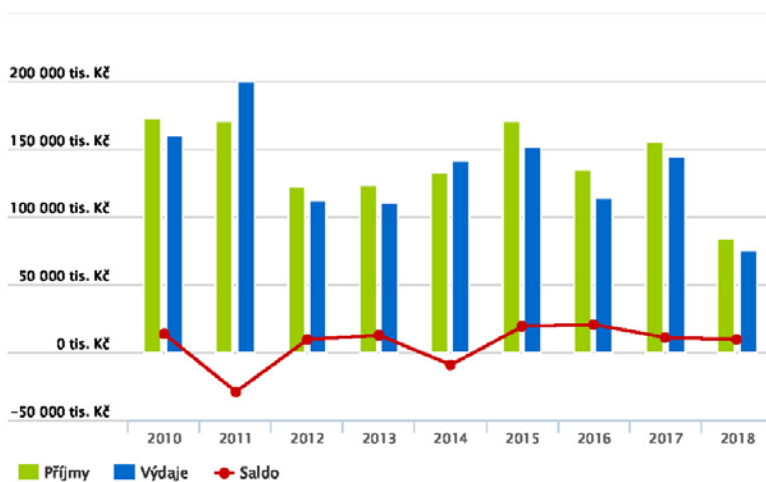
DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK
558 455 tis. Kč

POHLEDÁVKY BRUTTO
11 106 tis. Kč

KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY BRUTTO
10 875 tis. Kč

KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY NETTO
4 025 tis. Kč

KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK

78 202 tis. Kč

ZÁVAZKY

CIZÍ ZDROJE CELKEM

21 724 tis. Kč

DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

6 884 tis. Kč

KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY

14 840 tis. Kč

HOSPODAŘENÍ

NÁKLADY

125 956 tis. Kč

VÝNOSY

151 633 tis. Kč

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

25 678 tis. Kč

Příloha 5: Zpřehledněný rozpočet obce Petroupim – rok 2017

MONITOR

Zvolený rok: 2017
Částky v tis. Kč

PŘEHLED CHARAKTERISTIKA PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ÚČETNÍ ZÁVĚRKA ROZPOČET MONITORING A AUDIT

ROZPOČTOVÁ ODPOVĚDNOST

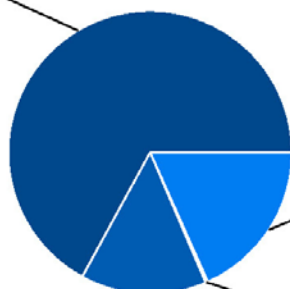
OBEC PETROUPIM

CELKEM | NA OBYVATELE

IDENTIFIKACE

VÝDAJE V ROCE 2017

Služby pro obyvatelstvo
4 569 tis. Kč

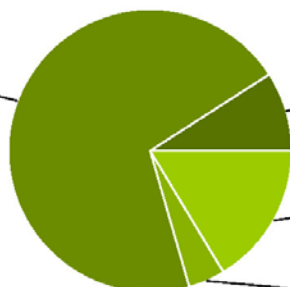
Všeobecná veřejná správa a služby
1 250 tis. Kč

Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
980 tis. Kč

Bezpečnost státu a právní ochrana
17 tis. Kč

PRÍJMY V ROCE 2017

Daňové příjmy
4 544 tis. Kč

Nedaňové příjmy
586 tis. Kč

Přijaté transfery
1 056 tis. Kč

Kapitálové příjmy
270 tis. Kč

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

IČ
00232475

KRAJ
Středočeský

OKRES
Benešov

SÍDLO
Petroupim 74, 256 01 Petroupim

SEKTOR
13130 - Místní vládní instituce

POČET OBYVATEL
307

FINANČNÍ UKAZATELE

PRÍJMY (KONSOLID.)
6 457 tis. Kč

VÝDAJE (KONSOLID.)
6 816 tis. Kč

SALDO PRÍJMŮ A VÝDAJŮ (KONSOLID.)
-359 tis. Kč

DLUHOVÁ SLUŽBA

PRÍJATÉ PŮJČENÉ PROSTŘEDKY
0 tis. Kč

HRAZENÉ ÚROKY
0 tis. Kč

UHRAZENÉ SPLÁTKY JISTIN PŮJČENÝCH PROSTŘEDKŮ
0 tis. Kč

DLUHOVÁ SLUŽBA CELKEM
0 tis. Kč

MAJETEK

MAJETEK CELKEM
26 897 tis. Kč

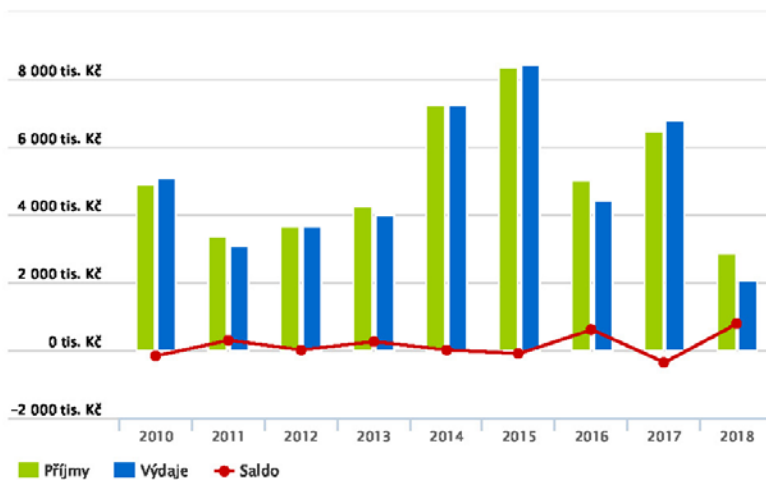
DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK
24 987 tis. Kč

POHLEDÁVKY BRUTTO
95 tis. Kč

KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY BRUTTO
95 tis. Kč

KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY NETTO
95 tis. Kč

KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK

1 475 tis. Kč

ZÁVAZKY

CIZÍ ZDROJE CELKEM

270 tis. Kč

DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

0 tis. Kč

KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY

270 tis. Kč

HOSPODAŘENÍ

NÁKLADY

4 509 tis. Kč

VÝNOSY

5 687 tis. Kč

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

1 178 tis. Kč

Příloha 6: Zpřehledněný rozpočet obce Václavice – rok 2017

MONITOR

Zvolený rok: 2017
Částky v tis. Kč

PŘEHLED CHARAKTERISTIKA PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ÚČETNÍ ZÁVĚRKA ROZPOČET MONITORING A AUDIT

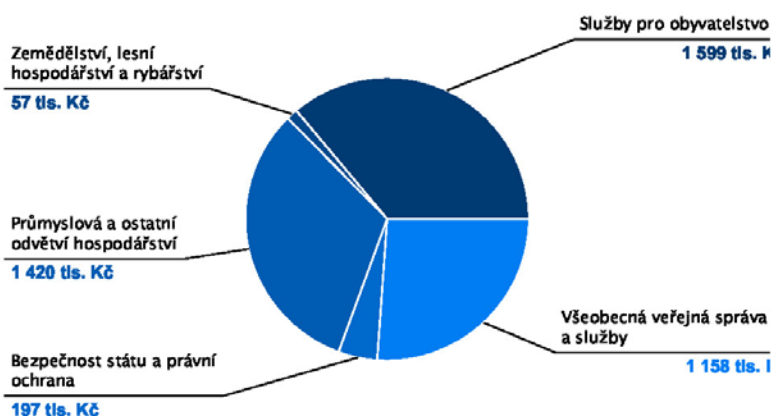
ROZPOČTOVÁ ODPOVĚDNOST

OBEC VÁCLAVICE

CELKEM | NA OBYVATELE

IDENTIFIKACE

VÝDAJE V ROCE 2017

IČ

00508365

KRAJ

Středočeský

OKRES

Benešov

SÍDLO

Václavice 3, 256 01 Václavice

SEKTOR

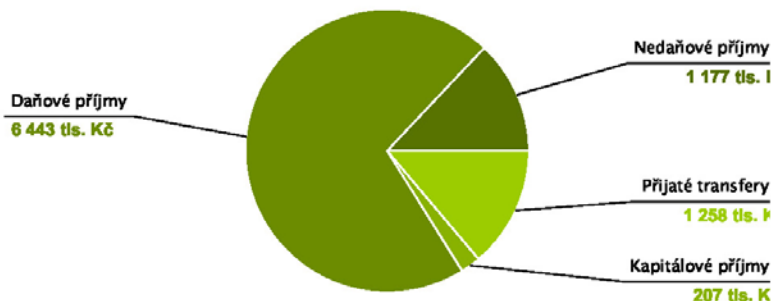
13130 - Místní vládní instituce

POČET OBYVATEL

557

FINANČNÍ UKAZATELE

PRÍJMY V ROCE 2017

PRÍJMY (KONSOLID.)

9 085 tis. Kč

VÝDAJE (KONSOLID.)

4 431 tis. Kč

SALDO PRÍJMŮ A VÝDAJŮ (KONSOLID.)

4 653 tis. Kč

DLUHOVÁ SLUŽBA

PRÍJATÉ PŮJČENÉ PROSTŘEDKY

0 tis. Kč

HRAZENÉ ÚROKY

0 tis. Kč

UHRAZENÉ SPLÁTKY JISTIN PŮJČENÝCH PROSTŘEDKŮ

0 tis. Kč

DLUHOVÁ SLUŽBA CELKEM

0 tis. Kč

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

MAJETEK

MAJETEK CELKEM

96 830 tis. Kč

DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK

84 668 tis. Kč

POHLEDÁVKY BRUTTO

1 978 tis. Kč

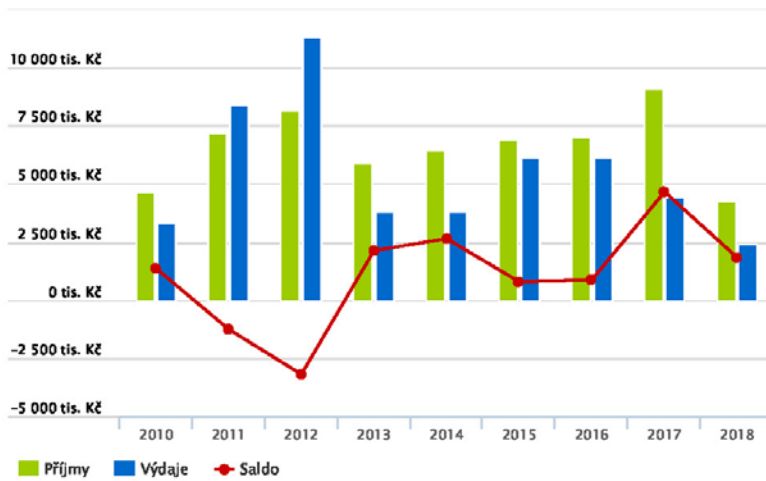
KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY BRUTTO

1 108 tis. Kč

KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY NETTO

1 027 tis. Kč

KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK

9 631 tis. Kč

ZÁVAZKY

CIZÍ ZDROJE CELKEM

1 415 tis. Kč

DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

0 tis. Kč

KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY

1 036 tis. Kč

HOSPODAŘENÍ

NÁKLADY

5 414 tis. Kč

VÝNOSY

9 086 tis. Kč

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

3 672 tis. Kč

Příloha 7: Zpřehledněný rozpočet obce Chocerady – rok 2017

MONITOR

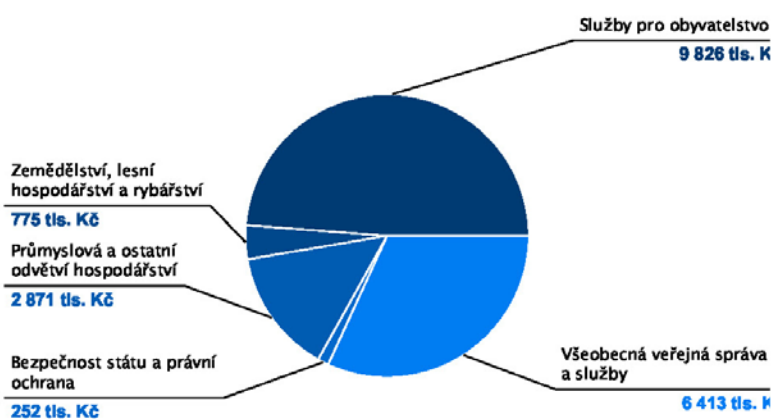
Zvolený rok: 2017
Částky v tis. Kč

PŘEHLED CHARAKTERISTIKA PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ÚČETNÍ ZÁVĚRKA ROZPOČET MONITORING A AUDIT

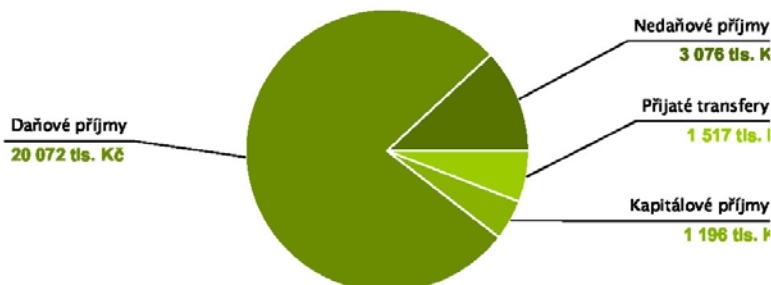
ROZPOČTOVÁ ODPOVĚDNOST

OBEC CHOCERADY

VÝDAJE V ROCE 2017

PŘÍJMY V ROCE 2017

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

CELKEM | NA OBYVATELE

IDENTIFIKACE

IČ
00231860
KRAJ
Středočeský
OKRES
Benešov
SÍDLO
257 24 Chocerady 267
SEKTOR
13130 - Místní vládní instituce
POČET OBYVATEL
1 241

FINANČNÍ UKAZATELE

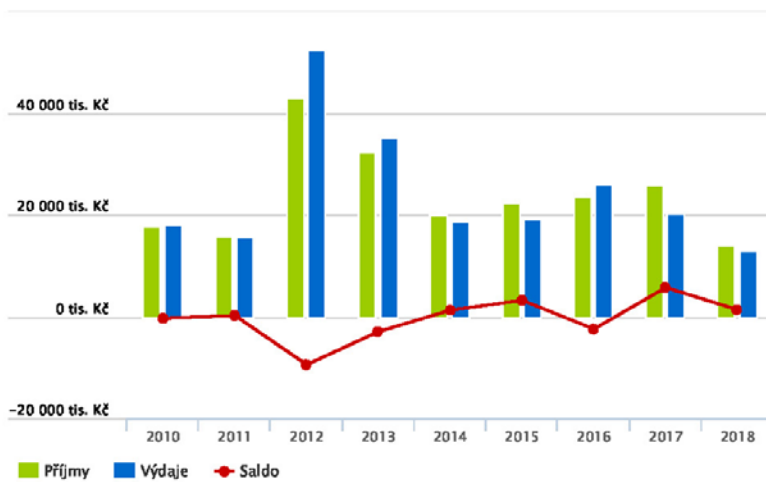
PŘÍJMY (KONSOLID.)
25 861 tis. Kč
VÝDAJE (KONSOLID.)
20 137 tis. Kč
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ (KONSOLID.)
5 724 tis. Kč

DLUHOVÁ SLUŽBA

PŘIJATÉ PŮJČENÉ PROSTŘEDKY
0 tis. Kč
HRAZENÉ ÚROKY
171 tis. Kč
UHRAZENÉ SPLÁTKY JISTIN PŮJČENÝCH PROSTŘEDKŮ
1 014 tis. Kč
DLUHOVÁ SLUŽBA CELKEM
1 186 tis. Kč

MAJETEK

MAJETEK CELKEM
138 232 tis. Kč
DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK
129 029 tis. Kč
POHLEDÁVKY BRUTTO
74 tis. Kč
KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY BRUTTO
74 tis. Kč
KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY NETTO
34 tis. Kč
KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK

8 755 tis. Kč

ZÁVAZKY

CIZÍ ZDROJE CELKEM

9 390 tis. Kč

DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

8 180 tis. Kč

KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY

1 210 tis. Kč

HOSPODAŘENÍ

NÁKLADY

22 827 tis. Kč

VÝNOSY

27 547 tis. Kč

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

4 720 tis. Kč

Příloha 8: Zpřehledněný rozpočet obce Vodslivy – rok 2017

MONITOR

Zvolený rok: 2017
Částky v tis. Kč

PŘEHLED CHARAKTERISTIKA PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ÚČETNÍ ZÁVĚRKA ROZPOČET MONITORING A AUDIT

ROZPOČTOVÁ ODPOVĚDNOST

OBEC VODSLIVY

CELKEM | NA OBYVATELE

IDENTIFIKACE

VÝDAJE V ROCE 2017

Zemědělství, lesní
hospodářství a rybářství

19 tis. Kč

Průmyslová a ostatní
odvětví hospodářství

34 tis. Kč

Bezpečnost státu a právní
ochrana

20 tis. Kč

Všeobecná veřejná správa
a služby

613 tis. Kč

Služby pro obyvatelstvo

289 tis. K

PŘÍJMY V ROCE 2017

Daňové příjmy

1 549 tis. Kč

Nedaňové příjmy

183 tis. K

Přijaté transfery

105 tis. K

Kapitálové příjmy

7 tis. K

IČ

00473413

KRAJ

Středočeský

OKRES

Benešov

SÍDLO

Vodslivy 6, 257 24 Vodslivy

SEKTOR

13130 - Místní vládní instituce

POČET OBYVATEL

103

FINANČNÍ UKAZATELE

PŘÍJMY (KONSOLID.)

1 844 tis. Kč

VÝDAJE (KONSOLID.)

976 tis. Kč

SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ (KONSOLID.)

868 tis. Kč

DLUHOVÁ SLUŽBA

PŘIJATÉ PŮJČENÉ PROSTŘEDKY

0 tis. Kč

HRAZENÉ ÚROKY

0 tis. Kč

UHRAZENÉ SPLÁTKY JISTIN PŮJČENÝCH
PROSTŘEDKŮ

0 tis. Kč

DLUHOVÁ SLUŽBA CELKEM

0 tis. Kč

MEZIROČNÍ VÝVOJ ROZPOČTU

MAJETEK

MAJETEK CELKEM

7 730 tis. Kč

DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK

2 507 tis. Kč

POHLEDÁVKY BRUTTO

65 tis. Kč

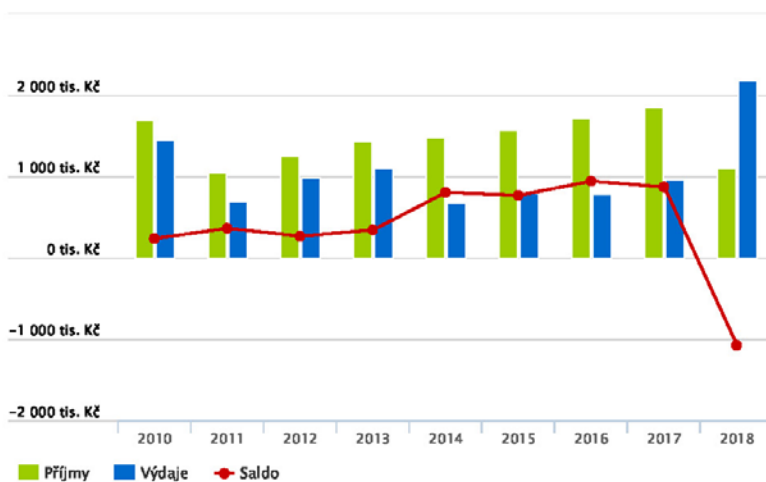
KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY BRUTTO

65 tis. Kč

KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY NETTO

63 tis. Kč

KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK

5 140 tis. Kč

ZÁVAZKY

CIZÍ ZDROJE CELKEM

107 tis. Kč

DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

9 tis. Kč

KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY

98 tis. Kč

HOSPODAŘENÍ

NÁKLADY

980 tis. Kč

VÝNOSY

1 843 tis. Kč

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

864 tis. Kč